การศึกษาประสิทธิภาพของการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ดวงตา พิริยานนท์
ฉันทนา ปาปัดถา

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนงบประมาณเงินรายได้ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อเรื่อง : การศึกษาประสิทธิภาพการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ผู้วิจัย : ดวงดา พิริยานนท์
ฉันทนา ปาปัดถา
พ.ศ. : 2553

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร 2) เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร 3) ศึกษาระดับประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนค และ 4) ศึกษาตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา ระดับชั้น ระดับผลการเรียน และทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปีการศึกษา 2552 จำนวน 300 คน โดยกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 50% ของนักศึกษาที่มีอยู่จริง จำนวน 300 คน ที่กำลังศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2/2552 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, F-test แบบ One-Way ANOVA และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.60 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านอาจารย์ผู้สอนมีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด 3.76 อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านการวัดและประเมินผลการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ของอาจารย์ มีคะแนนเฉลี่ย 3.60, 3.55 ตามลำดับ ส่วนด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย 3.25

ทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.57

ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.76

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ชั้นปีที่ศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรเพศ สาขาวิชาที่ศึกษา และระดับผลการเรียน (GPA) ไม่แตกต่างกัน

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทั้งในภาพรวมและรายได้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ATT) และระดับชั้นปีที่ 2 (GRADE2) ดังสมการต่อไปนี้

ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษา

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.734 + 0.551(ATT) + 0.106(GRADE2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.692(ATT) + 0.087(GRADE2)$$

Title : The Study of Child-Centered Approach Efficiency in the Faculty of Mass Communication Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon (RMUTP)

Researcher : Daungta Piriyanon

Chantana Papattha

Year : 2010

ABSTRACT

The purposes of this study were 1) to study the efficiency of child-centered approach in the Faculty of Mass Communication Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon, 2) to compare personal factors with attitude towards the efficiency of child-centered approach in the Faculty of Mass Communication Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon, 3) to study the progress of learning efficiency after the application of child-centered approach in the Faculty of Mass Communication Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon and 4) to study the predicted variables, personal factors: gender, study areas, student grade, school record and attitudes towards child-centered approach. The sample taken for the investigation was a number of 300 students in academic year 2009 from the Faculty of Mass Communication Technology, RMUTP. The proportion of 300 students was considered as 50% of all students studying in the semester 2/2009. The data were collected by questionnaires. The data were analyzed by frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test One-Way ANOVA and Stepwise multiple regression analysis.

The study presented the following results:

In general, the efficiency of child-centered approach in the Faculty of Mass Communication Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon was in high level with the average score of 3.60. When considering individually, lectures had the highest score at 3.76 with high level, and it was followed by child-centered approach and teaching evaluation using child-centered approach with scores 3.60 and 3.55 respectively. The facility aspect was in medium level with the average score of 3.25.

The attitude on child-centered approach in the Faculty of Mass Communication Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon was generally in high level with the average score of 3.57.

After using child-centered approach with students in the Faculty of Mass Communication Technology, RMUTP, their learning efficiency was generally improved in high level with the average score of 3.76.

Students in the Faculty of Mass Communication Technology, RMUTP studying in different grade had different attitude towards the efficiency of child-centered approach with statistical significance at .05. The variables: gender, study areas and school record did not show any different attitude on the child-centered approach.

The attitude towards child-centered approach in the Faculty Mass Communication Technology, RMUTP according to the overview and income had a positive relation with the improved learning with statistical significance at .05.

The two factors: attitude on child-centered approach (ATT) and second-grade students (Grade 2) had the effect on improved learning efficiency of the students in the Faculty of Mass Communication Technology, RMUTP with statistical significance at .05. The followings were the resulted equations of learning efficiency using child-centered approach.

An equation in the raw-score form:

$$\hat{Y} = 1.734 + 0.551(ATT) + 0.106(GRADE2)$$

An equation in the standard-score form:

$$\hat{Z} = 0.692(ATT) + 0.087(GRADE2)$$

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยเชิงปริมาณ เรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในการจัดทำวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร การดำเนินการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่างไปด้วยดีเนื่องจาก ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลต่างๆ เป็นอย่างดี ดังนั้นจึงขอขอบคุณคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ให้การสนับสนุนทุนวิจัย และขอขอบคุณนักศึกษาของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ที่กำลังศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2/2552 ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จึงทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ผู้วิจัยหวังว่าผลงานวิจัยนี้คงเป็นประโยชน์ต่อการนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ประโยชน์เพื่อการดำเนินการด้านการเรียนการสอนต่อไป

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	**ก**
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	**ค**
กิตติกรรมประกาศ	**จ**
สารบัญ	**ฉ**
สารบัญตาราง	**ช**
บทที่ 1 บทนำ	**1**
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	5
1.4 กรอบแนวคิด	6
1.5 สมมติฐานการวิจัย	7
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	7
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	**9**
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	9
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการเรียนการสอน	20
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ	25
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	**36**
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36
3.2 พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย	39
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	39
3.4 การวัดตัวแปร	44
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	44
บทที่ 4 ผลการศึกษา	**46**
4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป	46
4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน	56
4.3 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	67

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	**69**
5.1 สรุปผลการวิจัย	69
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	74
5.3 ข้อเสนแนะ	81
รายการอ้างอิง	**83**
ภาคผนวก	**89**
แบบสอบถาม	90
ประวัติผู้วิจัย	**97**

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างระดับปริญญาตรีของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามชั้นปี	38
3.2	แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	43
4.1	จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนตัวผู้ตอบแบบสอบถาม	46
4.2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครภาพรวม	47
4.3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษามีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	48
4.4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษามีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครด้านอาจารย์ผู้สอน	50
4.5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	51
4.6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านการวัดและประเมินผลการสอน	52
4.7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	53

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	54
4.9	เปรียบเทียบนักศึกษามีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามเพศ	56
4.10	จำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามสาขาวิชา	57
4.11	เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามสาขาวิชา	58
4.12	จำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา	59
4.13	เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา	60
4.14	ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method)	61
4.15	จำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามระดับผลการเรียน	62

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.16	เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามระดับผลการเรียน	63
4.17	ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	64
4.18	สรุปโมเดล (Model Summary-d) ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	65
4.19	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA-c) ในโมเดลที่ 2 เกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ พร้อมค่าคงที่ที่มีผลต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	66
4.20	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Coefficients-a) ของโมเดลที่ 2 และโมเดลสมการถดถอยพหุคูณของประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	66
4.21	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	67

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การที่จะพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยทรัพยากรที่มีอยู่ในประเทศมาช่วยในการพัฒนาให้ประเทศมีการพัฒนาด้านสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรที่จำเป็นในเรื่องความต้องการและสำคัญอย่างยิ่งก็คือทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศให้รุ่งเรืองได้ และการที่มนุษย์จะเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพได้ ต้องอาศัยระบบของการศึกษาที่ถูกต้องและการศึกษาที่มีคุณภาพ จึงจะช่วยให้มนุษย์มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลถึงการพัฒนาเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และพัฒนาประเทศในที่สุดดังที่ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey, 1916) กล่าวไว้ว่า การศึกษาเป็นภารกิจของสังคม การศึกษาและสังคมจะต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด การศึกษาจะก้าวหน้าเพราะสังคม และสังคมจะเจริญก็เพราะการศึกษา ทั้งสองอย่างต่างก็เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ซึ่งจะเห็นว่าการศึกษาเป็นตัวกระตุ้นทำให้เกิด การพัฒนา ค่านิยม ทัศนคติและทักษะใหม่ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและสามารถเอาชนะ ความล้าหลังทางสังคมและเศรษฐกิจได้ การศึกษาจึงเป็นปัจจัยในการพัฒนาบุคคลากรของสังคมและประเทศชาติ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งในการนำพาประเทศไปสู่ความเจริญความก้าวหน้าและความเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพทัดเทียมกับอารยประเทศ จากวิวัฒนาการทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของโลกในปัจจุบัน ทำให้นานาประเทศปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ให้มุ่งเน้นด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มากขึ้น โดยกำหนดเป็นนโยบายและแผนพัฒนาประเทศ ปรับเปลี่ยนกระบวนยุทธ์ในการจัดระบบการศึกษาให้รองรับแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลก มีการกำหนดแนวคิดต่างๆ ในการจัดการศึกษาโดยยึดหลักสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ ความเสมอภาคและการกระจายโอกาสทางการศึกษา ความเป็นเลิศและคุณภาพทางวิชาการ ความมีประสิทธิภาพ และความเป็นสากล โดยมุ่งเน้นภารกิจระบบเปิด และการเรียนการสอนรายบุคคล (มนต์ชัย เทียนทอง, 2545) ในการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิด สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นสุข พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติฉบับแรกของประเทศไทย ได้กล่าวไว้ว่า การปฏิรูปการศึกษาทั้งมวลจึงต้องดำเนินการให้สอดคล้องตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติฉบับนี้ ครู อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของประเทศไทย รวมทั้งพ่อแม่ ผู้ปกครอง จึงควรได้ศึกษาและทำความเข้าใจให้

ชัดเจนทะลุปรุโปร่ง เพื่อประโยชน์ในการวางแผนการจัดการศึกษาที่ดีที่สุด เหมาะสมที่สุดให้แก่เด็กไทยทุกคน และในมาตรา 4 กำหนดให้การศึกษา หมายถึงกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การศึกษาตลอดชีวิตหมายถึง การศึกษาที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยกำหนดไว้เป็นมาตรฐานการศึกษา ซึ่งหมายถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับลักษณะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแลตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนั้น การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยกำหนดให้การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ในการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา (วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ และคณะ, 2547)

สถาบันอุดมศึกษาจึงมีภารกิจโดยตรงในการผลิตกำลังคนระดับสูงพร้อมด้วยคุณสมบัติดังกล่าวที่จะเป็นกำลังที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ การผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพดังที่ได้กล่าวข้างต้นนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการเช่น ผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหาวิชาในหลักสูตร และกิจกรรมการเรียนการสอน (พัทยา สายหู, 2517) และอำรุง จันทวานิช เลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) ได้เปิดเผยจากรายงานผลการวิจัยปี 2549-2550 ว่า ระดับอุดมศึกษามีสัดส่วนผู้ได้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาเพิ่มขึ้น และเป็นกลุ่มที่ว่างงานเพิ่มขึ้นด้วย โดยในเดือนกุมภาพันธ์ 2550 มีผู้สำเร็จการศึกษาที่ว่างงานราว 1 แสนคน หรือคิดเป็น 18.5% ของผู้ว่างงานทั้งหมดราว 5 แสนคน แต่แรงงานด้านอาชีวศึกษาระดับกลางและระดับสูง ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ยังขาดแคลน และกล่าวต่อว่า ด้านประสิทธิภาพและความเสมอภาคในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาพบว่า ยังไม่สามารถจัดการศึกษาระดับพื้นฐานให้ประชาชนเรียนได้อย่างถ้วนหน้า ผลสัมฤทธิ์การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมได้คะแนนต่ำกว่าประเทศอื่นๆ ทั้งนี้ เป็นเพราะปัญหาจากหลายปัจจัย แต่ที่สำคัญคือปัญหาขาดแคลนครูทั้งปริมาณและคุณภาพ นอกจากนี้ ยังพบปัญหาลักษณะคอขวดในการปฏิรูปการศึกษาที่สำคัญ คือไม่ได้มีแรงผลักดันจากภาคประชาชนและภาคการเมืองอย่างจริงจัง แต่เป็นเพียงการเสนอการปฏิรูปการศึกษาจากผู้บริหารในกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) และ

นักวิชาการ ทำให้เป็นเพียงการปฏิรูปรูปแบบ แต่ขาดภาวะผู้นำที่ตระหนักถึงปัญหาการปฏิรูปการศึกษาอย่างเป็นองค์รวม ระบบการคัดเลือก การบริหาร การให้ความดีความชอบยังอยู่ภายใต้ระบบราชการแบบรวมศูนย์ ประสิทธิภาพการใช้งบประมาณในแง่การผลิตผู้สำเร็จการศึกษาและในแง่คุณภาพยังต่ำกว่าหลายประเทศ รวมทั้งระบบประเมินผลและการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย ยังเป็นการสอบแบบปรนัยที่วัดความจำ ขัดแย้งกับการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นการคิดวิเคราะห์ และจากผลการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ปี 2548 พบว่า ระดับปฐมวัย เด็กปฐมวัยมากถึง 1 ใน 6 (กว่า 4 แสนคน) ได้รับการศึกษาไม่ทั่วถึงทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาต่าง ๆ ต่ำกว่าร้อยละ 50 ทุกวิชา และขาดทักษะการคิด ระดับอาชีวศึกษา ไม่สามารถจัดการศึกษาเพื่อสนองต่อตลาดแรงงาน ระดับอุดมศึกษา ขาดศักยภาพในการพัฒนางานวิชาการ การควบคุมคุณภาพการศึกษาไม่ดีพอ มีการเปิดหลักสูตรที่ไม่ได้คุณภาพ หากปล่อยให้การศึกษาไร้คุณภาพเช่นนี้ต่อไป ทรัพยากรบุคคลของประเทศจะด้อยคุณภาพลงเรื่อยๆ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2551) ดังนั้นสถานศึกษาต่างๆ ความมีการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการด้านการจัดการศึกษาของผู้เรียน และควรสำรวจความต้องการของตลาดแรงงานเพื่อให้สามารถผลิตบัณฑิตได้ตรงตามความต้องการ และมีประสิทธิภาพพร้อมปฏิบัติงานได้จริง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ในกลุ่มมหาวิทยาลัยที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม โดยจัดการเรียนการสอนและพันธกิจอื่นๆ ตามปรัชญาที่กำหนดไว้ว่า “สร้างคนสู้งาน เชี่ยวชาญเทคโนโลยี สร้างคนดีสู่โลกอาชีพ” อีกทั้งยังได้กำหนดปณิธานในการจัดการศึกษาไว้ว่า “มุ่งมั่น เป็นผู้นำการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงบูรณาการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ คู่คุณธรรม สู่มาตรฐานสากล” และวิสัยทัศของมหาวิทยาลัยว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร “มหาวิทยาลัยแห่งโลกอาชีพ ผลิตผู้เชี่ยวชาญเทคโนโลยี สร้างคุณค่าสู่สากล” ตามพันธกิจ 4 ด้าน คือ 1) จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษามุ่งเน้นวิชาชีพบนพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีคุณภาพและมีความสามารถพร้อมเข้าสู่งานอาชีพ 2) สร้างงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม บนพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สู่การผลิตและการบริการที่สามารถถ่ายทอดและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ประเทศชาติ 3) ให้บริการงานวิชาการและการศึกษาที่มีแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ เพื่อการมีอาชีพอิสระและพัฒนาอาชีพสู่การแข่งขัน และ 4) ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ไว้ว่า “มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะในการประกอบอาชีพ ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีทักษะในการสื่อสาร มีวุฒิภาวะทางสังคม และมีทักษะด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี” (สำนักประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, 2551)

คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ดำเนินการภายใต้การกำกับของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีหน้าที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนเพื่อผลิตบัณฑิต โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาและพัฒนาศักยภาพกำลังคนให้สอดคล้องและตอบสนองนโยบายการปฏิรูปการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นอกจากนี้ยังสร้างงานวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนบริการวิชาการตามความต้องการของชุมชนประเทศและสังคม ซึ่งได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า "มุ่งผลิตนักสื่อสารมวลชนที่เชี่ยวชาญเทคโนโลยี เพื่ออำนวยประโยชน์ต่อสังคม" เพื่อพัฒนาให้เป็นแหล่งรวมบัณฑิตและงานบริหารจัดการวิชาชีพด้านสื่อสารมวลชนให้ครบวงจร เป็นที่ยอมรับและตอบสนองความต้องการของสังคมและประเทศชาติ และเนื่องจากคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบของคณะเป็นปีที่ 4 ซึ่งได้ดำเนินการจัดการศึกษาตามวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยและนโยบายด้านการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งประเทศได้ได้มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 นั้น ได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกระดับดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนั้นในการดำเนินการด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการศึกษาไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สมศ. และสำนักงาน ก.พ.ร. ได้กำหนดให้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นหนึ่งตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาทุกระดับ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้การเก็บข้อมูลจริงจากนักศึกษาของคณะ เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อีกทั้งยังเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ของคณะที่เน้นการผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติ

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.2.2 เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.2.3 เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.2.4 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.2.5 เพื่อศึกษาตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา ระดับชั้น ระดับผลการเรียน และทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.3 ขอบเขตงานวิจัย

1.3.1 ขอบเขตของสถานที่ทำการวิจัย

คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.3.2 ของเขตของประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปีการศึกษา 2552 จำนวน 583 คน จำแนกเป็น 3 สาขาวิชา ได้แก่ 1) สาขาวิชาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ 2)สาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง และ 3) สาขาวิชาเทคโนโลยีมัลติมีเดีย

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปีการศึกษา 2552 จำนวน 300 คน โดยกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 50% ของนักศึกษาที่มีอยู่จริง จำนวน 300 คน ที่กำลังศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2/2552

3) ตัวแปรที่ศึกษา

3.1) ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

- ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชาที่ศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา และระดับผลการศึกษา
- ทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.2) ตัวแปรตาม ประกอบด้วย

- ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

- ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4) ขอบเขตของเวลา

ระยะเวลา 1 ปี ตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2552 ถึง เดือน กันยายน พ.ศ. 2553

1.4 กรอบแนวคิด

การวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพของการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้นำคำจำกัดความเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้กำหนดไว้ว่า การที่สถาบันอุดมศึกษากำหนดให้อาจารย์ประจำของสถาบันมีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่คำนึงถึงความแตกต่างเฉพาะตัวของผู้เรียน และจัดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการสอนมากที่สุด เช่น การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าวิจัยโดยอิสระในรูปโครงการวิจัยส่วนบุคคล การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนได้หลากหลายวิชาทั้งในและนอกคณะ โดยสถาบันเปิดรายวิชาเลือกเสรีที่ครอบคลุมองค์ความรู้ต่าง ๆ การจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการกำหนดจำนวนหน่วยกิตหรือจำนวนชั่วโมงเรียนภาคปฏิบัติในห้องปฏิบัติการและการฝึกประสบการณ์ภาคสนามอย่างพอเพียง มีการจัดสัมมนา จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดทำโครงงาน มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการเรียนการสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Internet) มีห้องสมุดและระบบสืบค้นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เพียงพอที่ผู้เรียนจะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

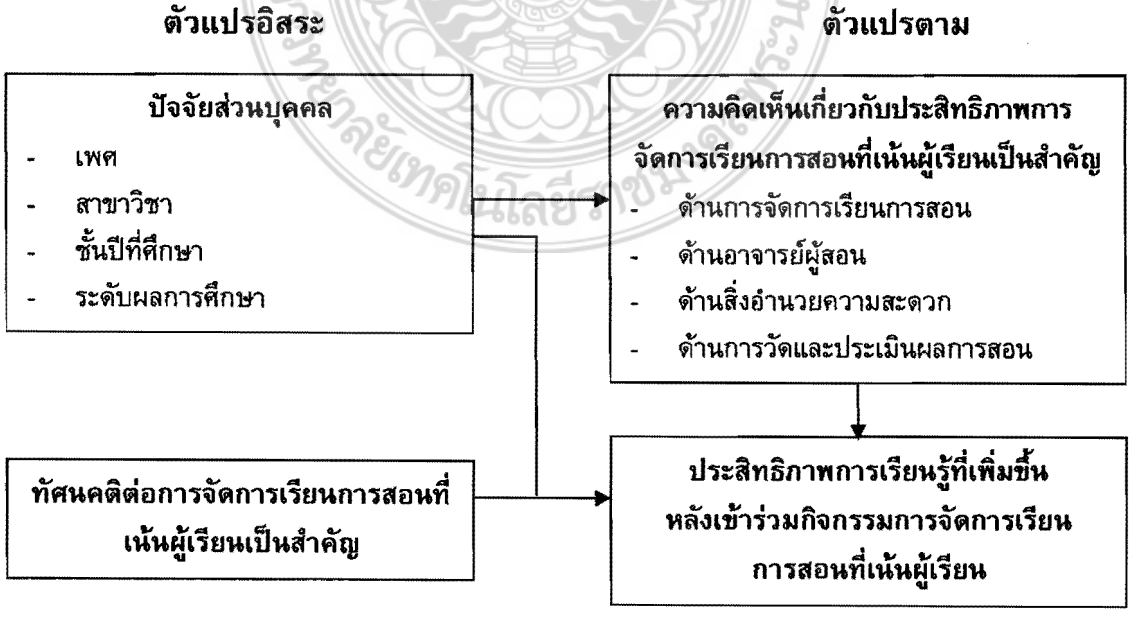

1.5 สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 : ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชาที่ศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา และระดับผลการเรียน ต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานย่อยที่ 1.1 : เพศ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานย่อยที่ 1.2 : สาขาวิชาที่ศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานย่อยที่ 1.3 : ชั้นปีที่ศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานย่อยที่ 1.4 : ระดับผลการเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 2 : ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สมมติฐานที่ 3 : ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา ระดับชั้น ระดับผลการเรียน และทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.6 นิยามศัพท์

1.6.1 ประสิทธิภาพการเรียนการสอน หมายถึง ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการดำเนินการด้านการจัดการเรียนการสอนที่คำนึงถึงความแตกต่างเฉพาะตัวของผู้เรียน และจัดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการสอนมากที่สุด เช่น การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าวิจัยโดยอิสระในรูปโครงการวิจัยส่วนบุคคล การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนได้หลากหลายวิชาทั้งในและนอกคณะ โดยมุ่งหวังถึงผลสำเร็จและผลสำเร็จนั้นได้มาโดยการใช้ทรัพยากรใน

การดำเนินงานอย่างคุ้มค่า ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากร การให้บริการ และสิ่งต่างๆ ที่ต้องใช้ในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้เป็นผลสำเร็จและคุ้มค่า ซึ่งในการหาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจะทำการประเมินจาก การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสอนของอาจารย์ผู้สอน สิ่งอำนวยความสะดวก และการวัดและประเมินผลการสอน

1.6.2 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการศึกษาที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยกระบวนการจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

1.6.3 ทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง ความรู้สึกท่าที ของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อันเป็นผลมีผลเนื่องมาจากประสบการณ์การร่วมกิจกรรมดังกล่าว และเป็นตัวกระตุ้นให้นักศึกษาแสดงพฤติกรรมกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งอาจจะเป็นไปในทางสนับสนุนหรือต่อต้านก็ได้

1.6.4 ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การที่นักศึกษาตัดสินความสำเร็จของการพัฒนาตนเองอันเป็นผลมาจากประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการเปรียบเทียบระดับพัฒนาการด้านการเรียนรู้ของตนเองก่อนเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนกับพัฒนาการด้านการเรียนที่เพิ่มขึ้นของตนเองหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

1.7.2 นำไปการปรับปรุงการการจัดการเรียนการสอนรายวิชาให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากยิ่งขึ้น เพื่อนำไปสู่การพัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตนักปฏิบัติตามอัตลักษณ์ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.7.3 เป็นข้อมูลเพื่อการค้นคว้า และใช้เป็นพื้นฐานต่อการนำไปวิจัยในขั้นสูงต่อไป

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพของการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ เพื่อประกอบการดำเนินการวิจัยดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการเรียนการสอน

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา ที่ให้ความสำคัญสำหรับการเรียนรู้ของผู้เรียน หรือที่กล่าวว่า "ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด" ไว้ดังนี้

มาตรา 22 "การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ"

มาตรา 24 (1) "จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล" และ (3) "จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง" และมาตรา 25 "รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ" ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ

2.1.2 ความหมายของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ทิศนา แขมมณี (2545) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หมายถึง การจัดสภาพการณ์ของการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีบทบาทหรือมีส่วนร่วมอย่างดื่นตัว (Active Participation) ทั้งทางด้านกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ในกิจกรรมหรือกระบวนการเรียนรู้โดยมีบทบาทดังกล่าวมากกว่าผู้สอน

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2545) กล่าวว่า การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นแนวการสอนที่มุ่งจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสามารถ

และความสนใจของผู้เรียน โดยนักเรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอนจนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งมีหลักการกระบวนการและวิธีการหลากหลาย

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545) สรุปไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุดหรือผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เอาชีวิตจริงและเงื่อนไขการรับรู้ของผู้เรียนเป็นตัวตั้ง ผู้เรียนมีอิสรภาพ ได้รับการส่งเสริมให้พัฒนาประเด็นศักยภาพของความเป็นมนุษย์ ทั้งจิตใจ ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ผู้เรียนได้รับการพัฒนาแบบองค์รวม ได้รับการฝึกให้มีศักยภาพในการสร้างรูปแบบการคิด ผู้เรียนเป็นผู้กระทำกิจกรรมการเรียนรู้ ได้ถูกต้องแม่นยำ ด้วยความรู้สึกที่ดีงาม เรียนรู้จากการปฏิบัติของตนเอง คิดอย่างมีระบบและมีวิจารณญาณ อยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข เรียนรู้ตลอดชีวิตและเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

2.1.3 ตัวบ่งชี้ของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ทิศนา แขมมณี (2545) ได้กำหนดตัวบ่งชี้ของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ก็คือ

1) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม กระบวนการเรียนรู้อย่างตื่นตัวทางกาย คือ ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวร่างกายทำกิจกรรมต่างๆ ทำให้ร่างกายหรือประสาทการรับรู้ตื่นตัวพร้อมที่จะเรียนรู้

2) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้อย่างตื่นตัวทางสติปัญญา คือผู้เรียนได้มีการเคลื่อนไหวทางสติปัญญาหรือสมอง คือ ได้คิด ได้ทำโดยใช้ความคิด เป็นการใช้สติปัญญาของตนสร้างความหมาย ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้

3) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้อย่างตื่นตัวทางอารมณ์ คือ ผู้เรียนได้มีการเคลื่อนไหวทางอารมณ์หรือความรู้สึก คือ กิจกรรมการเรียนรู้มีส่วนทำให้อารมณ์ของผู้เรียนตื่นตัว หรือกล่าวง่ายๆ คือ เกิดอารมณ์ ความรู้สึกต่างๆ ซึ่งจะช่วยให้การเรียนรู้นั้นมีความหมายต่อตนเองมากขึ้น

4) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้อย่างตื่นตัวทางสังคม คือ ผู้เรียนได้มีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่นและสิ่งต่างๆ รอบตัว เกิดการตื่นตัวทางสังคมอันจะเป็นปัจจัยช่วยให้สามารถเรียนรู้ได้ดีขึ้น

5) บทบาทการมีส่วนร่วมในกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน ของผู้เรียนมีมากกว่าผู้สอน

6) จำนวนผู้เรียนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้อย่างตื่นตัว มีเป็นส่วนใหญ่ ข้อนี้จำเป็นต้องใช้เป็นตัวบ่งชี้ด้วย เนื่องจากสภาพของการจัดการเรียนการสอนโดยทั่วไป นั้นมีลักษณะเป็นชั้นเรียนที่มีจำนวนผู้เรียนมาก หากชั้นเรียนจำนวน 30 คนมีนักเรียนที่ตื่นตัวเพียง 5 คน ก็คงไม่สามารถนับได้ว่า การจัดการเรียนการสอนสำหรับชั้นเรียนนั้นเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

2.1.4 หลักการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2545) กล่าวว่า การจัดการศึกษาหรือการจัดการเรียนการสอนในยุคปัจจุบัน ผู้เรียนจะต้องไม่ทำตามครูอย่างเดียว แต่มีโอกาสเลือกเรียนวิชาความรู้ต่างๆ ตามที่สนใจหรือตามที่ตนถนัด ซึ่งไม่ได้อยู่แค่ในห้องเรียน หรือในโรงเรียนเท่านั้น การศึกษาจึงเป็นการเรียนรู้ชีวิตไปสู่ความเป็นจริงในอนาคต การเรียนรู้ คือกระบวนการที่บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวรอันเนื่องมาจากประสบการณ์ หรือการฝึกปฏิบัติ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องให้ความสนใจในการที่จะจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน แต่ทั้งนี้ต้องมีความเชื่อว่า

1) การสร้างความรักและความศรัทธาต่อการเรียน เป็นสิ่งจำเป็นมากเพราะจะช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจต่อบทเรียน ต่อครูและผู้เรียน และเรียนรู้อย่างมีความสุข การสร้างศรัทธาเกิดขึ้นได้ โดยการสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ครูต้องเข้าใจนักเรียน ครูต้องเข้าใจตนเอง รู้บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบและรู้ธรรมชาติของคณะ

2) การเห็นคุณค่าในตนเองของผู้เรียน รู้จักตนเอง รู้จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง และไม่ดูถูกตนเอง ย่อมนำความสำเร็จในการเรียนรู้มาสู่นักเรียน ที่จะเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีความเข้มแข็ง เกิดความภูมิใจ เห็นคุณค่าตนเอง และไม่คิดว่าชีวิตของตนเองเป็นสิ่งไร้ค่า การทำให้เห็นคุณค่าในตนเอง มีวิธีการเสริมสร้างได้หลากหลาย ดังนี้

2.1) ให้ข้อมูลย้อนกลับในทางบวกแก่ผู้เรียน แม้เป็นการกระทำที่ผิดพลาด

2.2) กระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ประโยคที่อ้างถึงตนเองในทางบวกให้มากขึ้น

2.3) การมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับผู้เรียน

2.4) ให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการพบกับความสำเร็จ มีบทเรียนสนุกแปลกใหม่ จูงใจให้ติดตาม เร้าใจ ให้ไปค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง

2.5) ใช้กระบวนการในการกำหนดข้อตกลงในห้องเรียน สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เกิดประโยชน์และมีความหมายต่อตัวผู้เรียน

2.6) การให้คำปรึกษาแนะนำโดยตรงแก่ผู้เรียน เอาใจใส่ต่อผู้เรียนทุกคนเท่าเทียมกันและส่งเสริมการเรียนรู้วิธีที่จะนำตนเองไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองอย่างมีสติและมีคุณธรรม

2.7) มีกิจกรรมพิเศษสำหรับเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองให้แก่ผู้เรียน เช่น ให้โอกาสเลือกเรียนตามความถนัด (เล่น) และความสนใจ

3) การเรียนรู้นั้นเกิดที่จิตใจ และการเรียนรู้เป็นกระบวนการของการสรรค์สร้างความรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่ชาติ, 2540) ที่อาศัยความรู้เดิมของผู้เรียนและเกี่ยวข้องกับสถานการณ์สิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้เรียน หากการเรียนการสอนที่เข้าไม่ถึงจิตใจผู้เรียน และไม่ยอมให้ผู้เรียนสรรค์สร้างความรู้ด้วยตนเอง จะไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้และเรียนรู้ได้ ดังนั้น การเรียนรู้จึงต้องให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนและสร้างสรรค์

ความรู้ด้วยตนเอง โดยครูต้องปรับบทบาทที่ไม่ใช่เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้สู่เด็กแต่เป็นการเรียนรู้ของผู้เรียน ช่วยผู้เรียนสร้างและประกอบแบบจำลองทางความคิดขึ้นมาใหม่

4) ความสามารถของมนุษย์มีได้หลากหลายรูปแบบ แต่ทุกรูปแบบมีแนวคิดเดียวกันคือ ความเก่งของมนุษย์นั้นมีหลากหลาย และมนุษย์จะต้องได้รับการส่งเสริมให้ถูกทาง จึงจะทำให้ความเก่งด้านต่างๆ ของตนปรากฏออกมาได้อย่างเต็มที่ ดังนั้น การเรียนการสอนของครูและผู้เรียน จึงควรมุ่งเน้นความดี ความเก่ง และมีความสุขด้วย

ดี หมายถึง มีวินัย มีสติ กตัญญู เมตตา อดทน ซื่อสัตย์ ประหยัด ขยัน พึ่งตนเอง

เก่ง หมายถึง มีทักษะการเรียนรู้เต็มศักยภาพของแต่ละคน

มีสุข หมายถึง สุขกาย สุขใจ ร่าเริงแจ่มใส ร่างกายแข็งแรง อยากมาโรงเรียน

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ได้สังเคราะห์แนวการดำเนินการและสรุปหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด ดังนี้

1) การปรับความคิดของครูให้มองนักเรียนบนพื้นฐานของความรักความเข้าใจว่านักเรียนมีศักยภาพในการเรียนรู้ พร้อมเอื้ออำนวยความสะดวก จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อผู้เรียนในการแสวงหาความรู้ มีอิสระในการคิด ลงมือปฏิบัติจริง

2) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ยึดหลักการพัฒนาผู้เรียนให้ถึงศักยภาพสูงสุด คือผู้เรียนได้พัฒนาตน ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม หลังเรียนหรือหลังฝึกกิจกรรม มีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเอง ภาคภูมิใจในผลการปฏิบัติของตน

3) การยึดชีวิตจริงของผู้เรียนเป็นหลักในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนมีศักยภาพในการคิดเชิงระบบ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีรูปแบบการคิดของตนเอง ค้นพบตนเอง สามารถเชื่อมโยงความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ต่างๆ ไปใช้ในชีวิตจริงได้

4) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล

5) การจัดประสบการณ์โดยใช้คุณธรรมนำความรู้ บูรณาการคุณธรรมในการจัดประสบการณ์ทุกกลุ่มวิชา และทุกขั้นตอนในการเรียนรู้ ถือว่าครูทุกคนมีหน้าที่พัฒนาผู้เรียนให้ประพฤติดนยึดหลักคุณธรรมและพัฒนาให้มีค่านิยมอันพึงประสงค์

6) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับธรรมชาติวิชา และถือว่าการวัดและประเมินเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ และใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2548) กล่าวว่าได้รวบรวมจากการศึกษาหลักการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญมีทั้งในส่วนที่เป็นภาพรวมและแยกแต่ละกลุ่มการศึกษา สามารถสรุปได้ ดังนี้

1) หลักการมีส่วนร่วม ต้องถือว่าผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ นับตั้งแต่การวางแผน การเตรียมการ การหาข้อมูล การจัดการ การดำเนินการตลอดการประเมินผล

2) หลักการประชาธิปไตย การเรียนรู้ในแนวนี้ควรยึดหลักประชาธิปไตยเป็นสำคัญด้วยครูต้องเปิดใจกว้างให้มองเห็นความสำคัญของผู้เรียน ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด

3) หลักกระบวนการเรียนที่มีความสุข ต้องจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนอย่างมีชีวิตชีวามีความสุขสนุกสนานจากการเรียน ไม่เบื่อหน่ายในการเรียน

4) หลักการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ทุกกระบวนการเรียนรู้จะต้องเน้นให้ผู้เรียนรู้สึกว่ามีความหมาย มีคุณค่าต่อชีวิตจริง สามารถนำไปใช้ดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณค่า

5) หลักการสร้างองค์ความรู้เอง ต้องสร้างความรู้สึกใหม่ให้แก่ผู้เรียนว่าผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ความรู้ต่างๆ จะเกิดขึ้นได้โดย ทำและปฏิบัติเองโดยครูเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2545) กล่าวว่า ความสำคัญของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นมโนทัศน์ใหม่ที่ครูทุกคนต้องเข้าใจและสามารถพัฒนาได้ จากแนวคิดของกลุ่มนักศึกษาแนวใหม่ได้ให้เหตุผลและอธิบายว่า การที่เด็กจะเกิดการเรียนรู้ได้ เด็กต้องมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มคนและประสบการณ์ทางสังคม ครูเป็นผู้มีบทบาทในการจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อม เพื่อช่วยให้เด็กแต่ละคนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง บทบาทครูจากการสอนเพื่อให้กับเด็กโดยตรง เป็นผู้อำนวยความสะดวก สนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออก เชื่อมโยงความคิดและสังเกตเด็กตามสภาพจริงเพื่อการประเมินผลสู่การพัฒนา

2.1.5 หลักการจัดการศึกษา / การสอน

1) การจัดให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ผ่านทางประสาทสัมผัสทั้ง 5 เป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

2) การช่วยให้ผู้เรียนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิมกับความรู้ใหม่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจได้อย่างดี

3) การสอนโดยดำเนินการตาม 5 ขั้นตอนของแฮร์บาร์ด (Herbartian Five Formal Steps) จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและรวดเร็ว ขั้นตอนดังกล่าวคือ

3.1) ขั้นเตรียมการ หรือขั้นนำ (Preparation) ได้แก่ การเร้าความสนใจของผู้เรียนและการทบทวนความรู้เดิม

3.2) ขั้นเสนอ (Presentation) ได้แก่ การเสนอความรู้ใหม่

3.3) ขั้นการสัมพันธ์ความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ (Comparison and Abstraction) ได้แก่ การขยายความรู้เดิมให้กว้างออกไป โดยสัมพันธ์ความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การเปรียบเทียบ การผสมผสาน ฯลฯ ทำให้ได้ข้อเท็จจริงใหม่ที่สัมพันธ์กับประสบการณ์เดิม

3.4) ขั้นสรุป (Generalization) ได้แก่ การสรุปการเรียนรู้เป็นหลักการหรือกฎต่างๆ ที่จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับปัญหาหรือสถานการณ์อื่นๆ ต่อไป

3.5) ขั้นประยุกต์ใช้ (Application) ได้แก่ ให้ผู้เรียนนำข้อสรุปหรือการเรียนรู้ ที่ได้รับไปใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่เหมือนเดิม

2.1.6 องค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดว่า ในการจัดการเรียนรู้ จะต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ดังนั้น หลักการจัดการศึกษาจำเป็นต้องเน้นความสำคัญใน เรื่อง 4 เรื่อง ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ดังภาพ

ภาพที่ 2.1 องค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนรู้

1) ด้านความรู้ ผู้สอนจำเป็นต้องวิเคราะห์ภารกิจในการสอนว่าจะต้องจัดการเรียนรู้อย่างไร ผู้เรียนจึงจะเข้าใจความหมายของสิ่งที่จะเรียนรู้ ผู้เรียนจะต้องเข้าใจโครงสร้างของความรู้

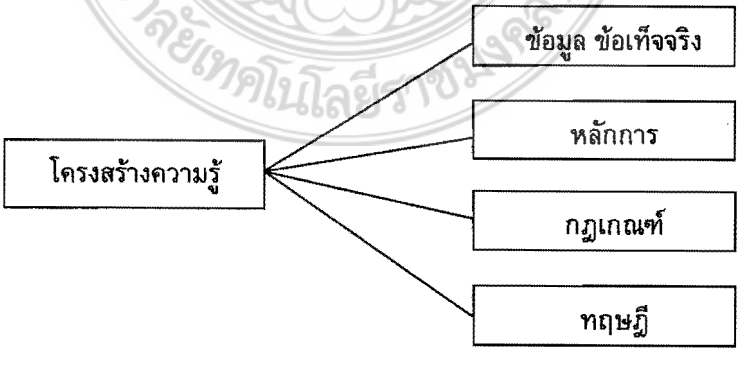

ภาพที่ 2.2 โครงสร้างความรู้

นับตั้งแต่ข้อมูล ข้อเท็จจริง หลักการ กฎเกณฑ์ไปจนเป็นทฤษฎี อย่างมีลำดับขั้นตอน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีหลักในการเรียนรู้ มีเครื่องนำทางในการทำกิจกรรมด้วยตัวผู้เรียนเอง อย่างไรก็ตามในการเรียนรู้ สถานศึกษาจะต้องกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้และผลการเรียนรู้ ตลอดจนสาระให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตร เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาศักยภาพให้เป็นไปตามเป้าหมายด้วย

2) ด้านคุณธรรม การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์เป็นคุณลักษณะสำคัญของการเป็นครู การเป็นแบบอย่างที่ดีของครูจะช่วยให้นักเรียนซึมซับความดีงามซึ่งมีผลต่อชีวิตของนักเรียน เมื่อครูยึดหลักความเมตตา มองนักเรียนด้วยความรักความเข้าใจและเป็นกัลยาณมิตร ซึ่งเท่ากับครูได้สร้างความมั่นคงในจิตใจของนักเรียน ผู้เรียนจะเพิ่มความเชื่อมั่นในตนเอง ยึดมั่นในภาพพจน์ว่าตนเองเป็นคนดี และเป็นคนเก่ง มีศักดิ์ศรี กระตุ้นให้เกิดพลังการเรียนรู้ กล้าคิด กล้าทำ ในสิ่งที่ถูกที่ควร เห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่นเป็นบุคคลสำคัญ เป็นตัวแบบที่ดี เป็นกัลยาณมิตรของศิษย์

3) ด้านกระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้ที่จะนำไปสู่การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญควรเป็นการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการมากกว่าเนื้อหา กระบวนการเรียนรู้ที่นำมาใช้จะประกอบด้วยกระบวนการเรียนรู้ทั่วไป (Generic Learning) ที่ใช้ได้กับหลายวิชา เช่น กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ กระบวนการสืบค้น เป็นต้น

4) การบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา เนื่องจากการเรียนรู้ สามารถเกิดได้ในทุกที่และทุกโอกาส ทั้งการเรียนรู้ในห้องเรียน ในสภาพแวดล้อมและในธรรมชาติ ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ปัญญาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และบูรณาการเชื่อมโยงไปสู่ชีวิตจริงในเรื่องต่อไปนี้

4.1) ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและทักษะในการจัดการตนเอง (Self Management) ทั้งในด้านสุขภาพร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ เพื่อการเข้าใจตนเอง ค้นพบตนเองในด้านความถนัดและความสนใจ มีทักษะการดำเนินชีวิตที่จะอยู่ร่วมกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติและสังคมโลก

4.2) ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การฝึกฝนตนเองให้เป็นคนคิดเป็นระบบ มีเหตุผล มีความจริงใจ ตรงไปตรงมา (Scientific mind) มีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล ยั่งยืน

4.3) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

4.4) ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์ เพื่อการฝึกฝนให้เป็นคนคิดเชิงระบบ มีเหตุผล และด้านภาษา ซึ่งในโลกปัจจุบันจำเป็นจะต้องตระหนักในการใช้ภาษาไทย

อย่างถูกต้อง เห็นคุณค่าและอนุรักษ์ภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษามาตรฐานและภาษาถิ่น และมีความรู้ในภาษาต่างประเทศ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตไว้อย่างมีความสุข

กล่าวโดยสรุป หลักการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง มีปฏิสัมพันธ์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกันและกัน มีบทบาทและส่วนร่วมในการเรียนรู้ ได้เรียนรู้กระบวนการควบคู่ไปกับผลงานและองค์ความรู้ เกิดการรู้จริงเห็นจริงด้วยตนเอง มีความเป็นตัวของตัวเอง มีเสรีภาพแห่งการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาครบถ้วน ผู้เรียนทราบล่วงหน้าว่าจะเรียนรู้อะไร และเป็นผู้กำหนดกิจกรรมที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง มีการประเมินผลการเรียนเป็นระยะ และทบทวนกระบวนการเรียนรู้ทั้งหมดเพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป

2.1.7 กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1) การสำรวจความต้องการ ขั้นแรกควรศึกษาธรรมชาติและกำหนดความต้องการของผู้เรียนโดยการซักถาม สังเกต สัมภาษณ์ พูดคุย หรือทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อสร้าง/กระตุ้นความสนใจ สำรวจความสนใจและพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนรายบุคคล รวมทั้งศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ในมาตรา 22 เป็นแนวสำหรับการดำเนินการ

2) การเตรียมการ ครูต้องเตรียมศึกษาสาระเนื้อหาวิชาในหลักสูตรและจุดประสงค์ของการเรียนรู้ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ว่า หลักสูตรต้องการอะไร แค่ไหน มีจุดประสงค์ของการเรียนรู้อย่างไร และทำไมจึงต้องการอย่างนั้น เพื่อการวางแผนจัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีความต่อเนื่อง เชื่อมโยงกัน และหากเป็นไปได้ควรเชื่อมโยงและบูรณาการสาระการเรียนรู้แต่ละวิชาที่สัมพันธ์กันเข้าด้วยกัน เพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริง และให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงให้มากที่สุด ทั้งนี้ครูต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความสนใจและความถนัดอย่างเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจรายบุคคล เนื่องจากครูไม่ใช่ผู้บอกผู้สอนอย่างเดียว ครูจึงต้องเตรียมแหล่งข้อมูลที่เป็นสื่อการเรียนรู้ ใบความรู้ ใบรายงาน และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ หรือศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ที่มีข้อมูลความรู้ ที่ผู้เรียนสามารถเลือกศึกษาค้นคว้าตามความต้องการ การสำรวจแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เช่น ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์กีฬาและนันทนาการ เป็นต้น

3) การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย

3.1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นนี้ครูควรใช้ประเด็นคำถาม สถานการณ์หรือกิจกรรมที่กระตุ้นหรือท้าทายให้ผู้เรียนเกิดความสงสัยใคร่รู้ ครูควรเป็นกัลยาณมิตรของผู้เรียนและทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่า ครู คือเพื่อนที่ช่วยเหลือเขาได้ในทุกเรื่อง ครูต้องรู้จักผู้เรียนรายบุคคล

เป็นอย่างดี เพื่อใช้ความถนัด ความสนใจ ลีลาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นจุดกระตุ้นศักยภาพของแต่ละบุคคลและดึงดูดให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นและเต็มใจ

3.2) ขั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนี้ครูเป็นบุคคลที่สำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มุ่งจัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิต โดยใช้สื่อที่หลากหลายในลักษณะขององค์รวมที่เหมาะสมกับความสามารถในการเรียนรู้และความสนใจของผู้เรียน คำนึงถึงการใช้สมองทุกส่วน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมเสนอกิจกรรมและลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน สรุปความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทั้งสมาชิกภายในกลุ่มและสมาชิกระหว่างกลุ่มเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการแสวงหาความรู้

3.3) ขั้นวิเคราะห์ อภิปรายผลงาน/องค์ความรู้ ที่สรุปได้จากกิจกรรมการเรียนรู้ ครูและผู้เรียนเรียนร่วมกันอภิปรายผลที่เกิดจากกิจกรรมการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยเน้นให้ผู้เรียนเกิดการค้นพบองค์ความรู้ด้วยตัวเอง ครูเป็นผู้สังเกตเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับให้องค์ความรู้ที่ได้รับชัดเจนเป็นการเสริมแรงและกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจการค้นหาความรู้ต่อไป

4) การประเมิน การประเมินผลสำเร็จของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุดนั้น เป็นการประเมินซึ่งมุ่งเน้นผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูจะต้องศึกษามาตรา 26 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ในสาระและจุดเน้น การประเมินเกี่ยวกับพัฒนาการเรียนของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ และการทดสอบเพื่อพัฒนาและค้นหาศักยภาพ จุดเด่น จุดด้อยของผู้เรียน และตรวจสอบว่ากระบวนการเรียนรู้ ได้พัฒนาผู้เรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ อีกทั้งผลการเรียนของผู้เรียนจะเป็นตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพการสอนของครูด้วย ดังนั้นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องวัดและประเมินให้ครอบคลุมทุกด้านทั้งในส่วนของกระบวนการและผลงาน ทั้งด้านความรู้ ด้านความรู้สึก และทักษะการแสดงออกทุกด้าน และประเมินตามสภาพจริง ซึ่งในการประเมิน สามารถประเมินระหว่างการเรียนการสอนและประเมินสรุปรวม โดยมีขั้นตอนการประเมินดังนี้

4.1) กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการประเมิน

4.2) พิจารณาขอบเขตเกณฑ์ วิธีการและสิ่งที่จะประเมิน เช่น

- ประเมินพัฒนาการด้านศิลปะและดนตรี คณิตศาสตร์ ภาษา วิทยาศาสตร์ พัฒนาการทางร่างกาย พัฒนาการของบุคลิกภาพ เป็นต้น
- ขอบเขตที่จะประเมิน เช่น ด้านความรู้ ทักษะ ความรู้สึกและคุณลักษณะ เป็นต้น

4.3) พิจารณากำหนดองค์ประกอบ และผู้ประเมินว่ามีใครบ้างที่จะเป็นผู้ประเมิน เช่น นักเรียนประเมินตนเอง เพื่อนักเรียน ครูประจำชั้น ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง เป็นต้น

4.4) เลือกใช้เทคนิคและเครื่องมือในการประเมินหลากหลายเหมาะสมกับวัตถุประสงค์และเกณฑ์ในการประเมิน เช่น การทดสอบ การสัมภาษณ์ การบันทึกพฤติกรรม แบบสำรวจความคิดเห็น บันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง แฟ้มสะสมผลงาน ฯลฯ

4.5) เลือกใช้เทคนิคและเครื่องมือในการประเมินหลากหลายเหมาะสมกับวัตถุประสงค์และเกณฑ์ในการประเมิน เช่น การทดสอบ การสัมภาษณ์ การบันทึกพฤติกรรมระหว่างการทำงานกลุ่ม/โครงการ วันใดวันหนึ่งของสัปดาห์ เหตุการณ์/งานพิเศษ ฯลฯ

4.6) วิเคราะห์ผลและจัดการข้อมูลการประเมิน

- รายการกระบวนการ
- แฟ้มสะสมผลงาน
- การบันทึกข้อมูล

4.7) สรุปผลการประเมินเพื่อพัฒนาและปรับปรุงข้อบกพร่องการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน ในกรณีที่เป็นการประเมิน สรุปรวมเพื่อพิจารณาตัดสินการเลื่อนชั้น โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ให้นำผลการประเมินระหว่างเรียนมาประกอบการพิจารณาด้วย

5) การสรุปและนำไปประยุกต์ใช้ เป็นขั้นการตกผลึกของกระบวนการเรียนรู้รายบุคคล กล่าวคือ ผู้เรียนแต่ละคนจะเกิดการมองสิ่งต่างๆ อย่างเป็นองค์รวม มองอย่างเชื่อมโยง หยั่งรู้ เกิดการค้นพบตัวเองว่า มีความสามารถ มีจุดเด่นจุดด้อยทางด้านใด ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน หลังจากที่เขาได้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้และการแสดงออกตามกระบวนการดังกล่าวข้างต้น ซึ่งพิจารณาได้จากการหาข้อสรุปจากบทเรียน โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะเพิ่มเติม การแลกเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ การสะท้อนความคิด การแสดงผลงาน การจัดนิทรรศการ การแสดงออกในลักษณะละคร การนำข้อค้นพบ การปรับปรุงตนเองของผู้เรียน เช่น การปรับปรุงบุคลิกภาพ การเข้ากับคนอื่นได้ การเข้าใจผู้อื่น การเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในสถานการณ์ต่างๆ การเคารพสิทธิผู้อื่น ตลอดจนการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ที่จะเกิดประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และการดำรงชีวิตประจำวัน

แนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ที่จัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง ดี มีความสุข โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ลักษณะ ต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543)

1) เรียนรู้อย่างมีความสุข
2) เรียนรู้แบบองค์รวม

3) การเรียนรู้จากการคิดและปฏิบัติจริง

4) การเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น

5) การเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง

ชำรง บัวศรี (2543) กล่าวถึงหลักการของกระบวนการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กล่าว ดังนี้

1) ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาและสิ่งต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตร

2) ผู้เรียนทราบล่วงหน้าว่าจะต้องเรียนรู้อะไรก่อนที่จะเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้

3) มีการศึกษากรอบล่วงหน้าว่า ในการที่จะเรียนรู้สิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้น ผู้เรียนจะต้องทำอะไร ไม่ใช่เน้นว่าผู้สอนจะต้องทำอะไร

4) ในการเรียนรู้ ผู้เรียนจะเป็นผู้เลือกกิจกรรมหรือเลือกกระทำสิ่งที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

5) การประเมินผลการเรียนรู้จะกระทำเป็นระยะๆ ตามความเหมาะสม รวมทั้งมีการประเมินผลในบั้นปลายด้วย

6) จากจบสิ้นกระบวนการเรียนรู้แล้ว ผู้สอนจะทบทวนกระบวนการที่ได้ดำเนินการมาทั้งหมด เพื่อพิจารณาปรับปรุงและวางแผนการเรียนการสอนต่อไป

2.1.6 ลักษณะการสอนที่ดี

การสอนที่ดีควรมีลักษณะดังนี้ (กิดานันท์ มะลิทอง, 2546)

1) มีการส่งเสริมนักเรียนให้เรียนด้วยการกระทำ การได้ลงมือทำจริง ให้ประสบการณ์ที่มีความหมาย

2) มีการส่งเสริมนักเรียนให้เรียนด้วยการทำงานเป็นกลุ่ม นักเรียนได้แสดงความคิดเป็น ยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกันและการทำงานร่วมกับผู้อื่น

3) มีการตอบสนองความต้องการของนักเรียน เรียนด้วยความสุข ความสนใจ กระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่างๆ

4) มีการสอนให้สัมพันธ์ระหว่างวิชาที่เรียนกับวิชาอื่นๆ ในหลักสูตรเป็นอย่างดี

5) มีการใช้สื่อการสอน จำพวกโสตทัศนวัสดุ เพื่อเร้าความสนใจ ช่วยผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น

6) มีกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อเร้าความสนใจ ผู้เรียนสนุกสนานได้ลงมือปฏิบัติจริงและดูผลการปฏิบัติของตนเอง

7) มีการส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ความคิดอยู่เสมอด้วยการซักถาม หรือให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาง่ายๆ เด็กคิดหาเหตุผลเปรียบเทียบ และพิจารณาความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ

8) มีการส่งเสริมความคิดริเริ่ม และความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมการคิดทำสิ่งใหม่ๆ ที่ดีมีประโยชน์ไม่เลียนแบบใคร ส่งเสริมกิจกรรมสุนทรียภาพ ร้อยกรอง วาดภาพ และแสดงละคร

9) มีการใช้การจูงใจ ในระหว่างเรียน เช่น รางวัล การชมเชย คะแนนแข่งขัน เครื่องเชิดชูเกียรติ การลงโทษ ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสนใจ ตั้งใจ ขยันหมั่นเพียรในการเรียนและทำกิจกรรม

10) มีการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามแบบประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น มีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เคารพความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น ยกย่องความคิดเห็นที่ดี นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนร่วมกับครู

11) มีการเร้าความสนใจก่อนลงมือทำการสอนเสมอ มีการประเมินผลตลอดเวลา โดยวิธีการต่างๆ เช่น การสังเกต การซักถาม การทดสอบ เพื่อให้แน่ใจว่าการสอนของครูตรงตามจุดประสงค์มากที่สุด

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการเรียนการสอน

2.2.1 ความหมายของประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพ หมายถึง การใช้ทรัพยากรในการดำเนินการใดๆ ก็ตามโดยมีสิ่งมุ่งหวังถึงผลสำเร็จ และผลสำเร็จนั้นได้มาโดยการใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด และการดำเนินการเป็นไปอย่างประหยัด ไม่ว่าจะเป็นระยะเวลา ทรัพยากร แรงงาน รวมทั้งสิ่งต่างๆ ที่ต้องใช้ในการดำเนินการนั้นๆ ให้เป็นผลสำเร็จ และถูกต้อง (วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี, 2553) และได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่าประสิทธิภาพ ดังนี้

กู๊ด (Good, 1973) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการสอน หมายถึง การใช้แผนการสอนหรือวิธีการสอน ซึ่งทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ต้องการ

สุรางค์ โค้วตระกูล (2541) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการสอน หมายถึง การสอนของครูที่สามารถให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามความถนัดและความสามารถของทุกคน

สุรศักดิ์ หอมอ่อน (2546) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการสอน หมายถึง ความสามารถในการสอน หรือยุทธวิธีในการสอน ตลอดจนลักษณะหรือพฤติกรรมต่างๆ ของครูอันจะส่งผลให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ณัฐดิยา จตุรนาคากุล (2549) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการสอน หมายถึง ความสามารถในการสอนของผู้สอนในด้านต่าง ๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาผู้เรียนในทุกด้าน

วันทนา เนาว์วัน (2551) ประสิทธิภาพการสอนว่า หมายถึง ความสามารถของอาจารย์ในการปฏิบัติด้านการสอนรวมทั้งลักษณะหรือพฤติกรรมของอาจารย์ผู้สอนที่ส่งผลให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนการสอน

2.2.2 องค์ประกอบของการสอนที่มีประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพการสอนของครูนับว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อครูในทุกยุคทุกสมัย เพราะประสิทธิภาพของครูนั้นเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ประสิทธิภาพการสอนของครูนั้นประกอบด้วยองค์ประกอบหลายประการดังนั้น การพิจารณาว่าครูแต่ละคนมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดนั้น จำเป็นต้องพิจารณาองค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนตามที่นักวิชาการได้กล่าวไว้ในแต่ละด้าน ดังนี้

เฉวียง ทองธรรมชาติ (2541) ได้กำหนดองค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนไว้ 9 ด้าน คือ

1) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน
2) ด้านการจัดการกระบวนการเรียนการสอน
3) ด้านการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้
4) ด้านกลวิธีการสอน
5) ด้านการควบคุมชั้น
6) ด้านบรรยากาศชั้นเรียน
7) ด้านความเป็นธรรม
8) ด้านการวัดผลประเมินผล
9) ด้านบุคลิกลักษณะของครู

อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน (2541) ได้สรุปว่า องค์ประกอบของการสอนที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

1) ลักษณะอาจารย์ ได้แก่ ลักษณะท่าทาง ความจริงใจ ความสนใจต่อผู้เรียน ให้ความเป็นกันเอง เป็นผู้นำ และเป็นผู้ที่มีความรู้ในสาขานั้นๆ อย่างแท้จริงและทันสมัยอยู่เสมอ

2) วิธีสอน ได้แก่ การจัดเตรียมกระบวนการเรียนการสอน การจัดห้องเรียน การเตรียมความรู้ ใช้ตำราประกอบการเรียน มีทักษะการสอนแบบต่างๆ ให้เหมาะสมกับเนื้อหาและเวลามีการถ่ายทอดความรู้ได้ชัดเจน เข้าใจง่าย ทำให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาด้านความคิด

3) สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ได้แก่ มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา อาจารย์รับฟังความคิดเห็นจากนักศึกษา เป็นกันเอง ช่วยเหลือนักศึกษาทั้งในและนอกห้องเรียน

4) อุปกรณ์การเรียนการสอน รวมถึงห้องปฏิบัติการ การใช้เครื่องมือต่างๆ มีห้องสุดที่สมบูรณ์และตำราที่เป็นภาษาของตนเองด้วย

5) การวัดผล มีการป้อนกลับและการเสริมใช้การวัดผลเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน รู้จักออกข้อสอบที่ดี ให้คะแนนอย่างยุติธรรม

6) ทัศนคติของอาจารย์ต่อการสอนและต่อนักศึกษา อาจารย์มีการยกย่องนักศึกษาอย่างจริงใจ ตั้งใจสอน

สุรศักดิ์ หอมอ่อน (2546) ได้กำหนดองค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนไว้ 12 ด้าน คือ

1) ด้านเจตคติต่อวิชาที่สอน
2) ด้านขวัญและกำลังใจของครู
3) ด้านบุคลิกลักษณะของครู
4) ด้านการเตรียมการสอนของครู
5) ด้านการใช้ภาษาในการสื่อสารของครู
6) ด้านการใช้การเสริมแรงแก่นักเรียน
7) ด้านการใช้สื่อการสอน
8) ด้านการวัดและประเมินผล
9) ด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน
10) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน
11) ด้านปริมาณงานอื่นที่ครูได้รับมอบหมาย
12) ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน

ณัฐติยา จตุรนาคากุล (2549) ได้กำหนดองค์ประกอบที่เป็นตัวชี้วัดการสอนไว้ 6 องค์ประกอบ คือ

1) ด้านความรู้
2) ด้านการสอน
3) ด้านการใช้สื่อการสอน
4) ด้านบุคลิกภาพ
5) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักเรียน
6) ด้านการวัดและประเมินผล

ทวีศักดิ์ สุทธิปัญญาปกรณ์ (2549) ได้กำหนดองค์ประสอบประสิทธิภาพการสอนไว้ 6 ด้น คือ

1) ด้านคุณสมบัติของครู
2) ด้านความรู้ความสามารถในการสอน
3) ด้านความสามารถในการใช้สื่อการสอน
4) ด้านการเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ
5) ด้านการอบรมและช่วยเหลือนักเรียน
6) ด้านการวัดและประเมินผล

2.2.3 ปัจจัยของการสอนที่มีประสิทธิภาพ

ปานทิพย์ ศุภนคร (2542) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยของการสอนที่ดีมีประสิทธิภาพควรประกอบด้วย

1) จุดมุ่งหมายการสอน ผู้สอนต้องรู้อย่างชัดเจนว่าในการสอนแต่ละครั้งมุ่งให้ผู้เรียนเกิดความสามารถอะไร และเรียนรู้ในสิ่งใด และเมื่อสอนแล้วผู้เรียนควรจะประพฤติปฏิบัติในสิ่งใดได้บ้าง ดังนั้น การเรียนการสอนที่ดีจึงมิใช่เพียงการเตรียมรายละเอียดของเนื้อหาเท่านั้น แต่ควรกำหนดจุดมุ่งหมายของการสอนไว้แล้วล่วงหน้า เพื่อช่วยให้การสอนถูกทิศทางและได้ผลการเรียนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2) วิธีการสอน เป็นเทคนิคหรือกลวิธีที่ผู้สอนจะต้องเลือกใช้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็วถูกต้องเหมาะสม วิธีสอนที่ดีหรือเหมาะสมนั้นขึ้นอยู่กับเนื้อหา ธรรมชาติและสภาพของผู้เรียน รวมถึงสภาพแวดล้อมต่างๆ ด้วย

3) จิตวิทยา เพื่อจะได้เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียนถูกต้อง และช่วยให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) สื่อการสอน เป็นส่วนประกอบที่ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ที่สมบูรณ์แก่นักเรียน อุปกรณ์การสอนกิจกรรมต่างๆ เป็นเครื่องช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็วถูกต้องและเหมาะสม ผู้สอนจึงควรมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างหรือเลือกใช้สื่อการสอนเพื่อช่วยให้ทำผลการเรียนการสอนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5) การวัดผล เป็นกระบวนการติดตามผลการปฏิบัติการสอนว่าผู้เรียนเกิดคุณลักษณะต่างๆ ตามที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด ได้ผลระดับใด ผู้เรียนมีความสามารถชนิดใดบ้าง และยังมีสิ่งใดที่บกพร่องควรแก้ไขบ้าง

2.2.4 ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งได้มีผู้ศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น สามารถแยกออกเป็นปัจจัยหลัก 2 ประการ ดังนี้

1) ปัจจัยด้านครอบครัวและส่วนตัวนักศึกษา ครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมที่เก่าแก่ที่สุดของมนุษย์ มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับการขัดเกลาทางสังคมมากที่สุด เป็นสถาบันที่มีอิทธิพลต่อบุคคลมากที่สุด ซึ่งเมื่อพิจารณาในด้านผลกระทบต่อการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอาจพิจารณาได้จาก

1.1) สถานภาพทางเศรษฐกิจ (รายได้) ของบิดามารดา ได้แก่ รายได้ต่อเดือนโดยประมาณของบิดามารดา เมื่อฐานะทางเศรษฐกิจของแต่ละครอบครัวแตกต่างกัน จะส่งผลโดยตรงกับนักศึกษา ครอบครัวที่มีรายได้สูงย่อมสนับสนุนให้นักศึกษาได้รับการศึกษาที่ดีกว่าครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ เนื่องจากบิดามารดาต้องยุ่งกับการเลี้ยงครอบครัว เพื่อนำเงินมาใช้

จ่ายในด้านการเรียน ดังนั้น นักศึกษาเหล่านี้จึงขาดโอกาสที่จะเรียนได้อย่างเต็มที่ ขาดประสบการณ์ที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้

1.2) ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับบุตร เป็นตัวแปรหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการศึกษา เนื่องจากบิดามารดาเป็นปัจจัยสำคัญ เพราะ 1) บิดามารดาเป็นตัวกระตุ้นและแรงผลักดันบุตรในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) พฤติกรรมที่กระทำและความคาดหวังของบิดามารดา จะเป็นแบบในเชิงการกระทำสำหรับบุตร 3) บิดามารดาเป็นหลักที่บุตรใช้อ้างอิงและประเมินค่าผลสัมฤทธิ์ของการกระทำ ดังนั้นความสัมพันธ์อันดีระหว่างบิดามารดากับบุตร จึงเป็นตัวสร้างผลสัมฤทธิ์ให้กับบุตร บิดามารดาเป็นผู้ที่ให้กำลังใจและกระตุ้นให้ไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ หากบิดามารดาแยกกันอยู่ หรือทะเลาะกัน จะทำให้บุตรขาดความอบอุ่น ว้าเหว่ ไร้ที่พึ่งทางใจ อาจเป็นสาเหตุให้บุตรหันหน้าเข้าสู่สิ่งเลวร้าย

1.3) ทัศนคติและนิสัยในการเรียน จัดเป็นตัวแปรที่สำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสุรางค์ โค้วตระกูล (2541) กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง แนวโน้มที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสนองตอบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้า ทัศนคติอาจจะเป็นบวกหรือลบ ถ้าบุคคลมีทัศนคติบวกต่อสิ่งใด ก็จะมีพฤติกรรมที่จะเผชิญกับสิ่งนั้น ถ้ามีทัศนคติลบก็จะหลีกเลี่ยงทัศนคติเป็นสิ่งที่เรียน และเป็นการแสดงออกของค่านิยมและความเชื่อของบุคคล ส่วนนิสัยในการเรียน หมายถึง การกระทำที่นำมาปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียน และการปฏิบัติงาน หรือฝึกฝนเป็นประจำ นิสัยในการเรียนสามารถแสดงได้ 2 ลักษณะ คือ นิสัยการเรียนที่ดี และนิสัยการเรียนที่ไม่ดี ซึ่งนิสัยการเรียนนี้จะมีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือต่ำได้ นิสัยในการเรียนหรือพฤติกรรมในการเรียนไม่ได้เกิดขึ้นโดยกำเนิด แต่เกิดขึ้นจากการฝึกฝน การปฏิบัติซ้ำๆ เป็นประจำ ดังนั้นผู้เรียนสามารถปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นได้ หากได้รับการแนะนำที่ถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้มีหน้าที่สั่งสอนหรือครู การที่ครูจะสร้างหรือปรับปรุงพฤติกรรมในการเรียนที่ดีแก่นักเรียนได้นั้นจำเป็นต้องทราบ และคำนึงถึงวิธีการเรียนและการปฏิบัติงาน การจัดตารางเรียน วิธีการจัดสภาพแวดล้อมที่ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งจะทำให้ผู้ที่เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น

2) ปัจจัยทางด้านสถาบันการศึกษา เป็นสิ่งที่สำคัญเพราะเวลาส่วนใหญ่จะอยู่ที่สถาบันการศึกษา สถาบันการศึกษามีหน้าที่ให้การศึกษาแก่เด็ก รวมถึงการจัดงานด้านบริหาร ด้านวิชาการและการบริการ ตลอดจนการจัดกิจกรรมต่างๆ อุปกรณ์การเรียน การสอน การกีฬา รวมถึงสภาพแวดล้อมที่จะส่งเสริมให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ และจากการศึกษาของดวงใจ ผัดวัง (2541) พบว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประกอบด้วย

2.1) สภาพแวดล้อมด้านบุคคล คือ กลุ่มสมาชิกภายในโรงเรียนที่เป็นกลจักรสำคัญของโรงเรียน ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการให้บริการแก่นักเรียน เป็นสาเหตุหนึ่งของความแตกต่างผลสัมฤทธิ์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ได้แก่ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรผู้บริหารการศึกษา ซึ่งเป็นหัวหน้าสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน ครู และอาจารย์ในโรงเรียน เช่น อัตราเฉลี่ยของครูต่อจำนวนนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนประสบการณ์ในการสอน วุฒิการศึกษาของครู ขวัญและกำลังใจของครู กระบวนการเรียน การสอน การจัดกิจกรรมการสอนในหลักสูตร ได้แก่ ทักษะในการสอน ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน จำนวนคาบต่อสัปดาห์ ความรู้เรื่องหลักสูตร

2.2) สภาพแวดล้อมทางวัตถุ ได้แก่ อาคารสถานที่ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี อาคารที่เหมาะสมเป็นระเบียบสวยงามจะทำให้บุคลากรมีความสุขสบาย ส่วนผลให้การดำเนินการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ความสำคัญของสภาพแวดล้อมทางวัตถุนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พบว่า การจัดสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน มีส่วนสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ซึ่งสำเนาว์ ขจรศิลป์ (2538) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยหมายถึง สภาพแวดล้อม 3 ชนิด คือ 1) สภาพแวดล้อมที่เป็นสิ่งไม่มีชีวิต เช่น อาคาร สถานที่ เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ 2) สภาพแวดล้อมที่เป็นสิ่งมีชีวิต เช่น พืช สัตว์ และคน และ 3) สภาพแวดล้อมที่คนสร้างขึ้น (ไม่รวมข้อ 1 และ 2) เช่น กลุ่มเพื่อน กิจกรรม นักศึกษา ประเพณีการต้อนรับน้องใหม่ และระบบอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นต้น

สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย มีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่และพัฒนาการทุกด้านของมวลสมาชิก โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิสิตนักศึกษา ดังที่สำเนาว์ ขจรศิลป์ (2538) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมภายในสถาบันการศึกษามีความสำคัญต่อกระบวนการพัฒนานักศึกษามาก เพราะสภาพแวดล้อมที่มีความสมบูรณ์ย่อมทำให้การพัฒนานักศึกษาได้ผลดี

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

2.3.1 ความหมายเกี่ยวกับทัศนคติ

ทัศนคติเป็นระบบคงที่คงทนในการประเมินผลทั้งทางด้านบวกหรือด้านลบ เป็นความรู้สึกทางอารมณ์ และเป็นแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านสิ่งต่างๆ ในสังคม (Krech Crutchfield & Ballachey. 1962) ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538) กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลต่างๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งต่างๆ ในทิศทางใดทิศทางหนึ่งซึ่งอาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือต่อต้านได้

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2541) กล่าวว่า ทัศนคติ คือ การประเมินหรือการตัดสินเกี่ยวกับความชอบหรือไม่ชอบ ในวัตถุ คน หรือเหตุการณ์ ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกของคนคนหนึ่ง เกี่ยวกับบางสิ่งบางอย่าง ทัศนคติไม่ใช่สิ่งเดียวกับค่านิยม เพราะค่านิยมเป็นสิ่งที่เราเห็นคุณค่าแต่ทัศนคติเป็นความรู้สึกด้านอารมณ์ (พอใจหรือไม่พอใจ) แต่ทั้ง 2 อย่างมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน หรือหมายถึงความรู้สึก ความเชื่อของบุคคลที่มีต่อ

สภาพแวดล้อม ความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติตามภาระผูกพันต่อองค์การและเชื่อว่าความรู้สึกนี้จะมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคล ทัศนคติเป็นพลังอย่างหนึ่งที่มองไม่เห็นเช่นเดียวกับสัญชาตญาณหรือแรงจูงใจ แต่เป็นพลังที่ซึ่งสามารถผลักดันการกระทำบางอย่างที่สอดคล้องกับความรู้สึกของทัศนคติ อาจกล่าวได้ว่าทัศนคติคือท่าทีหรือแนวโน้มของบุคคลที่แสดงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจเป็นบุคคล กลุ่มคน หรือสิ่งของก็ได้ โดยมีความรู้สึกหรือความเชื่อพื้นฐาน

2.3.2 การเกิดทัศนคติ

อารีย์ สุขก้องวารี. (2538) กล่าวว่า ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้ โดยมากเป็นการเรียนรู้ทางสังคม แหล่งกำเนิดของทัศนคติมีหลายทาง ดังนี้

1) ประสบการณ์เฉพาะ เมื่อบุคคลได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจมีลักษณะในรูปแบบที่ผู้ได้รับรู้สึกว่าได้รับรางวัลหรือถูกลงโทษ ประสบการณ์ที่ผู้ประสบเกิดความรู้สึกพอใจย่อมจะทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น แต่ถ้าเป็นประสบการณ์ที่ไม่พึงพอใจก็ย่อมจะเกิดทัศนคติที่ไม่ดี

2) การสอน อาจเป็นทั้งแบบที่เป็นแบบแผนหรือไม่เป็นแบบแผนก็ได้

3) ตัวอย่าง ทัศนคติบางอย่างเกิดขึ้นจากการเลียนแบบ ในสถานการณ์ต่างๆ เมื่อเห็นคนอื่นประพฤติ ก็จะแปลพฤติกรรมของคนอื่นออกมาเป็นรูปทัศนคติ ถ้ายอมรับนับถือหรือเคารพคนนั้น ก็จะยอมรับแนวความคิดของเขาตามที่เราเข้าใจ

4) ปัจจัยที่เกี่ยวกับสถาบัน ปัจจัยทางสถาบันมีอยู่เป็นอันมากที่มีส่วนสร้างสนับสนุนทัศนคติ เช่น การปฏิบัติดนในวัด ในโบสถ์ เป็นสิ่งที่ให้แนวทัศนคติของคนเป็นอันมาก

2.3.3 ทัศนคติและนิสัยในการเรียน

ทัศนคติและนิสัยในการเรียน จำแนกออกเป็น 2 องค์ประกอบตามแนวคิดของ Brown & Holtzman (กิดานันท์ มะลิทอง, 2546) ดังนี้

1) ทัศนคติในการเรียน ประกอบด้วย การยอมรับในตัวครูและการยอมรับคุณค่าทางการศึกษา ซึ่งการยอมรับในตัวครู เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความรู้สึก ความเชื่อถือ ความศรัทธาของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ในวิธีการสอน การประเมินผล ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน การแต่งกาย กิริยาวาจาท่าทาง การวางตนกับนักศึกษา การประเมินผล ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน การแต่งกาย กิริยาวาจาท่าทาง การวางตนกับนักศึกษา การปกครอง การให้สิทธิเสรีภาพ การให้คำแนะนำช่วยเหลือนักศึกษา ส่วนการยอมรับคุณค่าทางการศึกษา เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับนักศึกษาเห็นความสำคัญของการศึกษา การเห็นด้วยกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา สภาพทางการศึกษา ผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษา ควรต้องการที่จะศึกษา และความสำเร็จในการเรียนเพื่อประกอบอาชีพตามที่ตนปรารถนาหรือเพื่อการศึกษาต่อ

2) นิสัยในการเรียน ประกอบด้วย การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา และวิธีการทำงาน ซึ่งการหลีกเลี่ยงการผัดเวลาเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับแรงจูงใจ คือ ความพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ให้สำเร็จ โดยไม่ผัดวันประกันพรุ่ง ความรับผิดชอบใน

ดนเอง การตัดสินใจที่แน่นอนในการทำงาน การวางแผนการเรียนไว้ล่วงหน้า และทักษะในการเรียนให้ได้ผลดีในด้านการอ่าน การท่องจำบทเรียน การจดบันทึกย่อ การทำรายงานหรือการบ้าน การทบทวนบทเรียน การใช้หนังสือและห้องสมุด การใช้อุปกรณ์การเรียนอื่นๆ อาทิ เช่น รูปภาพ แผนที่ กราฟ ตาราง ไดอะแกรม การเตรียมตัวสอบ การทำข้อสอบ

กล่าวโดยสรุป ปัจจัยทางด้านครอบครัวและส่วนตัวที่มีผลต่อความสัมพันธ์ทางการเรียนนั้น ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับบุตร สถานภาพทางเศรษฐกิจ ทัศนคติและนิสัยทางการเรียนที่ดี จะส่งผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี และสามารถสำเร็จการศึกษาได้

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สนิท สัตโยภาส (2544) ศึกษาเรื่อง การพัฒนากระบวนการสอน "สร้างอนาคตร่วมกัน" สอนภาษาไทยโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากระบวนการสอน "สร้างอนาคตร่วมกัน" (F.S.C. Teaching Process) ขึ้นใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย และเพื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการเขียนภาษาไทย และเพื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้า

รุ่งรัตน์ กิตติขจร (2547) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชร กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอน จำนวน 291 คน ผลการศึกษาพบว่า 1) คุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยที่น่าจะส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชรโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยด้านความเป็นผู้ใฝ่รู้ ด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ด้านเจตคติต่อวิชาชีพครู ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านการได้รับการนิเทศ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดกำแพงเพชร และเมื่อใช้การถดถอยพหุคูณแบบหลายขั้นตอน พบว่า มีกลุ่มตัวแปร 4 ตัว ที่มีนัยสำคัญของการพยากรณ์คุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชร คือ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ความเป็นผู้ใฝ่รู้ การได้รับการนิเทศ และเจตคติต่อวิชาชีพครู โดยกลุ่มตัวแปรเหล่านี้มีอำนาจการพยากรณ์ได้ร้อยละ 66.40 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการในรูปคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.581+0.314(X_2)+0.295(X_1)+0.124(X_6)+0.076(X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$\hat{Z}$ = 0.380(Z_2)+0.312(Z_1)+0.162(Z_6)+0.085(Z_3)

สุมาลี วงศ์เกษม รุ่งฟ้า ล้อมในเมือง และยุพาศรี ไพรวรรณ (2547) ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ชุดวิชาการคิดและการพัฒนาตนเอง ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสารคาม มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบและหาประสิทธิภาพการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ชุดวิชาการคิดและการพัฒนาตน กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาโปรแกรมภาษาไทย ปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสารคาม ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 41 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติการประกอบด้วย 1) เครื่องมือในการทดลอง ได้แก่ แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามดัชนีชี้วัด บ่งชี้พฤติกรรมผู้เรียนและผู้สอนจำนวน 9 แผน (81 คาบ) 2) เครื่องมือที่ใช้สะท้อนผลได้แก่ แบบทดสอบ แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของผู้สอน แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน แบบบันทึกการเขียนวิจารณ์การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบบบันทึกประจำวันของผู้สอน แบบสัมภาษณ์ผู้เรียน เมื่อสิ้นสุดแต่ละวงจรจะทำการทดสอบย่อย และสะท้อนผลการปฏิบัติโดยการวิเคราะห์และอภิปรายข้อมูลที่ได้จากการบันทึก การสังเกต การสัมภาษณ์ และผลงานอื่นๆ ของผู้เรียนแล้วนำมาวิเคราะห์อภิปรายผลเพื่อปรับปรุงแบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญชุดวิชาการคิดและการพัฒนาตน มุ่งให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ร่วมกิจกรรมที่หลากหลาย มุ่งสู่การปฏิบัติการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนประกอบด้วย **ขั้นนำ** เตรียมความพร้อมในการเรียนการสอนโดยการสวดมนต์ นั่งสมาธิ ฝึกสติให้อยู่กับปัจจุบัน ซึ่งแจงผลลัพธ์การเรียนรู้ สนทนาข่าวสาร สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและเนื้อหาในบทเรียนเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ ทดสอบก่อนเรียนในแต่ละหน่วย **ขั้นสอน** กิจกรรมที่หลากหลายโดยมุ่งที่กรณีศึกษา อภิปรายกลุ่ม ทำงานกลุ่ม ใช้สื่อเพื่อกระตุ้นให้คิดวิเคราะห์เชื่อมโยงไปสู่การเรียนรู้ให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างหลากหลาย มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เชิญวิทยากร จัดกิจกรรม Walk Rally **ขั้นสรุปและวิเคราะห์** มีการอภิปรายผล สรุปข้อคิดที่ได้จากกิจกรรมด้วยวิธีที่ผู้สอนตั้งประเด็นคำถามเพื่อการสรุปให้ผู้เรียนสรุปด้วยตนเองทั้งเดี่ยวและกลุ่ม **ขั้นประเมินผลการเรียนรู้** ประเมินทั้งกระบวนการและผลงานของผู้เรียน ทดสอบก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนขณะทำกิจกรรม ตรวจผลงาน ตรวจแฟ้มสะสมงาน และตรวจโครงการพัฒนาตนเอง ส่วนผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 3 หน่วย พบว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และผลการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พฤติกรรมของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก

ที่สุด 3 ระดับแรก คือผู้เรียนได้ฝึกสมาธิให้มีสติอยู่กับปัจจุบัน ผู้เรียนได้ตระหนักและพัฒนาตนเองเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และมีการเรียนรู้แบบร่วมมือกันกับกลุ่มเพื่อน ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมผู้สอนที่แสดงถึงการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยรายข้อมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ การส่งเสริมการคิดด้วยวิธีที่หลากหลาย การสอนแทรกเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม การแสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกัน

ธนพงษ์ อินทร์กันทุม (2548) ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูเครือข่าย ครูแกนนำและครูต้นแบบ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย ผลการศึกษาพบว่า สภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามแนวความคิดเห็นของครูเครือข่าย ครูแกนนำ และครูต้นแบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =3.96) เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ขั้นประเมินผล ($\overline{X}$ =4.06) ขั้นดำเนินการ ($\overline{X}$ =3.95) และขั้นเตรียมการ ($\overline{X}$ =3.91) เมื่อพิจารณารายขั้นย่อยของแต่ละขั้นทั้งสามขั้น พบว่า ในขั้นการเตรียมการทุกขั้นย่อยมีการปฏิบัติในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยไปหาน้อยคือ การเตรียมตนเอง ($\overline{X}$ =4.12) การจัดทำแผนการสอน ($\overline{X}$ =3.95) และการเตรียมแหล่งข้อมูล ($\overline{X}$ =3.71) ส่วนปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูเครือข่าย ครูแกนนำ และครูต้นแบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือขั้นเตรียมการ ($\overline{X}$ =3.08) ขั้นดำเนินการ ($\overline{X}$ =3.04) และขั้นประเมินผล ($\overline{X}$ =3.01)

ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูเครือข่าย ครูแกนนำและครูต้นแบบที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยภาพรวมและรายขั้นตอนสภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อนำมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ พบว่า ครูต้นแบบและครูเครือข่ายจัดสภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูแกนนำและครูเครือข่ายจัดสภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูต้นแบบและครูแกนนำจัดสภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูเครือข่าย ครูแกนนำและครูต้นแบบที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลยเขต 1 และเขต 2 โดยภาพรวมและรายขั้นตอนไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูเครือข่าย ครูแกนนำและครูต้นแบบ โดยภาพรวมและรายขั้นตอนพบว่าไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูเครือข่าย ครูแกนนำและครูต้นแบบที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลยเขต 1

และเขตพื้นที่การศึกษาเลข เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมและรายขั้นดอนคือ ขั้นเตรียมการ ขั้นดำเนินการและขั้นประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เสริมบุญ วิจิตรไพศาล (2548) ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสตรีนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างคือครูผู้สอนในโรงเรียนสตรีนนทบุรี ปีการศึกษา 2546 จำนวน 114 คน ผลการศึกษาพบว่า 1) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคือ ด้านตัวครู ด้านวิธีการและสื่อการเรียนการสอน ด้านตัวนักเรียนและด้านการประเมินผลตามสภาพจริง และ 2) การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามสถานภาพของครู พบว่า ครูที่มีเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงานตำแหน่งแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่แตกต่างกัน ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันและประสบการณ์อบรม การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุญกรอง บุญศรี (2548) ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนวิทยาลัยเทคนิค สถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ซึ่งจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านองค์กร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอน ที่ปฏิบัติการสอนวิทยาลัยเทคนิค สถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 จำนวน 176 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 176 คน ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุด ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 72.16 ประสบการณ์ในการสอนระดับอาชีวศึกษามากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.57 ประสบการณ์เกี่ยวกับการอบรมเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 36.93 และไม่เคยรับการนิเทศภายในปีการศึกษา 2546 คิดเป็นร้อยละ 47.73 2) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก โดยมีการปฏิบัติมากด้านการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นอันดับที่ 1 รองลงมา ด้านการวัดผลและประเมินผล และปฏิบัติปานกลาง ด้านการเตรียมการสอน ตามลำดับ 3) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกัน มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่แตกต่างกัน ครูที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับ การอบรมเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต่างกัน มีการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการสอนระดับอาชีวศึกษาต่างกัน และครูที่มีการรับการนิเทศภายใน ปีการศึกษา 2546 ต่างกันมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่แตกต่างกัน

นิจวรรณ วีรวัฒโนดม ศิริพร ชุดเจือจีน และมณี ดีประสิทธิ์ (2548) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ วพบ.ชัยนาท ภายหลังรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกจาก สมศ. ผลการศึกษา พบว่า 1) อาจารย์เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าตนเองมีประสิทธิภาพการสอนภายหลังรับการประเมิน คุณภาพการศึกษาภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินผลการศึกษามากขึ้น 2) นักศึกษาเห็นด้วยว่าอาจารย์มีประสิทธิภาพการสอนภายหลังรับการประเมินคุณภาพ การศึกษาภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินผลการศึกษามากขึ้น

สำนักวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี (2549) ได้ศึกษาการประเมินการสอนของอาจารย์คณะบริหารธุรกิจและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี เพื่อศึกษากระบวนการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในคณะบริหารธุรกิจและการจัดการ เพื่อประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในคณะบริหารธุรกิจและการจัดการ และเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาต่างๆ ในคณะบริหารธุรกิจและการจัดการ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 2,253 คน พบว่า ในภาพรวมนักศึกษาประเมินการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.88) เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็นพบว่า นักศึกษาประเมินอาจารย์อยู่ในระดับมากทั้ง 25 ประเด็น

ณัฐดิยา จตุรนาคากุล (2549) ได้ศึกษาประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครวิทยาเขตพระนครเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวม อาจารย์สายวิชาชีพและอาจารย์สายสามัญ มีประสิทธิภาพการสอนโดยรวม6 ด้าน รายด้านแต่ละด้าน อยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ยกเว้นสายอาจารย์สายสามัญมีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ในข้อ 4. ทบทวนเนื้อหาเดิมก่อนสอนบทเรียนใหม่ ข้อ 5. มีการสรุปบทเรียนทุกครั้งที่สอนจนจบบทเรียน มีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวม อาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายสามัญพบว่า มีประสิทธิภาพการสอนโดยรวม 6 ด้าน รายด้านแต่ละด้านและรายข้อแต่ละข้อสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวมอาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายสามัญพบว่า ประสิทธิภาพการสอนด้านความรู้โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าประสิทธิภาพการสอนด้านความรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในข้อ 2. สามารถยกตัวอย่างประกอบการอธิบายได้ชัดเจนทำให้เข้าใจในเนื้อหาที่สอนมากขึ้น ข้อ 3. สามารถตอบคำถามทางวิชาการที่นักศึกษาสงสัยได้เป็นอย่างดี ข้อ 5. สามารถนำข่าวเหตุการณ์และสถานการณ์ปัจจุบันของสังคมมาประยุกต์ใช้กับวิชาที่สอน

เมื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนด้านการสอนโดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าประสิทธิภาพการสอนด้านการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในข้อ 1. สนใจและซักถามนักศึกษาอย่างทั่วถึงขณะสอน ข้อ 2. สอนเนื้อหาต่อเนื่องเป็นลำดับ ง่ายต่อการเรียนรู้ ข้อ 4. ทบทวนเนื้อหาเดิมก่อนสอนบทเรียนใหม่ ข้อ 5. มีการสรุปบทเรียนทุกครั้งที่สอนจนจบบทเรียน ข้อ 6. ใช้เทคนิควิธีการสอนต่างๆ ที่เหมาะสมกับเนื้อหา ข้อ 7. สามารถปรับวิธีสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนเมื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนด้านการใช้สื่อการสอนโดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าประสิทธิภาพการสอนด้านสื่อการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในข้อ 1. ใช้สื่อการสอนเหมาะสมกับระดับความรู้และความสามารถของนักศึกษา ข้อ 2. ใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย น่าสนใจ ข้อ 3. จัดเตรียมสื่อการสอนให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานทุกครั้งที่มีการเรียนการสอน ข้อ 6. สามารถใช้สื่อการสอนช่วยให้นักศึกษาเข้าใจบทเรียนมากขึ้น

จงดี ภวภูดานนท์ ณ มหาสารคาม และคณะ (2549) การประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2548 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษา วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี จำนวน 585 คน ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ผู้สอนทุกหลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต หลักสูตรประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ (สาธารณสุขชุมชน) หลัก สูตรประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ (ทันตสาธารณสุข) หลักสูตรประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ (เทคนิคเภสัชกรรม) มีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับมาก อาจารย์ผู้สอนทุกหมวดวิชา ได้แก่ หมวดวิชาชีพ หมวดวิชาเลือกเสรี หมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพ และ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับมาก

เมื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาโดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า 1) ประสิทธิภาพการสอนด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในข้อ 2) รู้จักและจำชื่อนักศึกษาได้อย่างแม่นยำ ข้อ 3) ติดตามซักถามนักศึกษาถึงความก้าวหน้าในการเรียนอยู่เสมอ ข้อ 4) สามารถแก้ปัญหาให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคลข้อ 5) ยินดีให้คำปรึกษานอกเวลาเรียนเมื่อนักศึกษามีปัญหาต่างๆ ส่วนการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผลพบว่าประสิทธิภาพการสอนโดยรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน

กฤตพงศ์ ชัยเตช และเทื้อน ทองแก้ว (2550) ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามทัศนะของพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามทัศนะของพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยาจังหวัดชลบุรี จำแนกตามภูมิหลังของกลุ่ม

ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96 กลุ่มตัวอย่างคือ พนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยาจำนวน 240 ตัวอย่าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที t–test การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One–Way ANOVA) และการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe´) ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามทัศนะของพนักงานครูโรงเรียนในสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรีโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามทัศนะของพนักงานครูโรงเรียนในสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา ช่วงชั้นที่สอน กลุ่มสาระที่สอนไม่แตกต่างกัน ส่วนตัวแปรตำแหน่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

พอเพ็ญ ไกรนรา (2550) ได้ศึกษาประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ตามความเห็นของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ผลการศึกษาพบว่า

1. นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 ประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยประเมินการจัดการเรียนการสอนรายวิชา สารสนเทศ ทางการพยาบาลและการสืบค้น อยู่ในระดับปานกลาง 1 รายวิชา นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ (ต่อเนื่อง) ชั้นปีที่ 1 และ 2 ประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในภาพรวมและทุกรายวิชาอยู่ในระดับมาก และนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ (เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน) ชั้นปีที่ 1 ประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด 3 รายวิชา ได้แก่ รายวิชาสารสนเทศทางการพยาบาล และการค้นคว้า การใช้คอมพิวเตอร์ และภาษาอังกฤษ 2

2. ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ประจำ จำแนกรายบุคคลโดยภาพรวม อยู่ในระดับมีประ สิทธิภาพมากทุกคน ($\overline{X}$ = 4.19) โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.72-4.48 เมื่อวิเคราะห์จำแนกรายวิชาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ พบว่านักศึกษาประเมินประสิทธิภาพการนิเทศของอาจารย์ในรายวิชาภาคปฏิบัติ ($\overline{X}$ = 4.43) สูงกว่าประสิทธิภาพการสอนในรายวิชาภาคทฤษฎี ($\overline{X}$ = 4.10) ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ประจำในภาพรวม จำแนกรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านความรู้ความสามารถของอาจารย์สูงที่สุด ($\overline{X}$ = 4.15) และพบว่าประสิทธิภาพการนิเทศของอาจารย์ประจำ ในภาพรวม จำแนกรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ยกเว้นประสิทธิภาพด้านความรู้ความสามารถของอาจารย์นิเทศ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.52)

3. ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์พิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มีประสิทธิภาพมาก ($\overline{X}$ = 4.16) มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.53-5.00 โดยมีอาจารย์พิเศษ 8 คน มีผลการประเมินประสิทธิภาพการสอน/นิเทศ อยู่ใน ระดับมากที่สุด

4. นักศึกษามีความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (x = 3.67) เมื่อ จำแนกรายชั้นปี พบว่านักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 ประเมินสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในระดับปานกลาง ชั้นปีเดียว เมื่อนำค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ (= 4.19) และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (= 3.67) มาวิเคราะห์รวมกัน พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อ คุณภาพการการสอนของอาจารย์และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ตามตัวบ่งชี้ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ. 6.7) เท่ากับ 3.93

โสภา ลี้ศิริวัฒนกุล (2550) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 95.95 อายุ 19 ปี ร้อยละ 47.30 นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 1 ,2,3 และรวมทุกหลักสูตร มีความพึงพอใจต่อการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้น หัวข้อเอกสารประกอบการสอน ตำรา วารสาร วิจัย ในห้องสมุดมีเพียงพอและทันสมัยอยู่ในระดับ ปานกลาง นักศึกษาพยาบาลศาตรบัณฑิตชั้นปีที่ 1ก และ 1 ข มีความพึงพอใจต่อวิธีการประเมินคุณภาพ ระหว่าง การระบายทึบในกระดาษคำตอบใบประเมิน และการบันทึกลงในคอมพิวเตอร์โดยตรง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อวิธีการประเมินโดยการ ระบายทึบในกระดาษคำตอบใบประเมิน มากกว่าการบันทึกลงในคอมพิวเตอร์โดยตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อวิธีการประเมินโดยการ บันทึกลงในคอมพิวเตอร์โดยตรง มากกว่า การระบายทึบในกระดาษคำตอบใบประเมิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ภาพรวมทุกหลักสูตรมีความพึงพอใจต่อวิธีการประเมินคุณภาพ ระหว่างการระบายทึบในกระดาษ คำตอบใบประเมิน และการบันทึกลงในคอมพิวเตอร์โดยตรง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วันทนา เนาว์วัน (2551) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาใน 4 ด้าน คือ ด้านกระบวนการสอน ด้านสื่อในการสอน ด้านการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผลพบว่า อาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาใน 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นที่มีต่อ

ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ด้านกระบวนการสอน ด้านสื่อในการสอน ด้านการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับมากทุกข้อ 2) ผลประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาใน 4 ด้าน คือ ด้านกระบวนการสอน ด้านสื่อในการสอน ด้านการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า อาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยามีประสิทธิภาพ การสอนโดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการสอนด้านสื่อในการสอน ด้านการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษา พบว่า 3.1) นักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาด้านกระบวนการสอน ด้านสื่อในการสอน ด้านการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผลไม่แตกต่างกัน 3.2) นักศึกษาศึกษาในหลักสูตรแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาด้านกระบวนการสอนด้านสื่อในการสอน ด้านการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผลไม่แตกต่างกัน 3.3) นักศึกษาที่มีรุ่นปีการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาด้านกระบวนการสอนด้านสื่อในการสอน ด้านการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกัน 3.4) นักศึกษาศึกษาในสาขาวิชาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาด้านกระบวนการสอน ด้านสื่อในการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกัน 3.5) นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาด้านกระบวนการสอน ด้านสื่อในการสอน ด้านการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผลไม่แตกต่างกัน

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพของการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และดำเนินการในลักษณะการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยการแจกแบบสอบถาม (Questionably) จากกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎีและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3.2 พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3.4 การวัดตัวแปร
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
3.6 การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษาทุกชั้นปี และทุกสาขาวิชาของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 583 คน ที่กำลังศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2/2552

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษาทุกชั้นปี และทุกสาขาวิชาของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 300 คน ที่กำลังศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2/2552 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1) ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (บุญใจ ศรีสถิตนรากูร, 2550) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามที่ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ เงื่อนไขและคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างไว้ล่วงหน้าเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2) ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2550) เป็นการกำหนดพื้นที่ที่ต้องการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเป็นนักศึกษากำลังศึกษาระดับปริญญาตรี ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จาก 3 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์

สาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง และสาขาวิชาเทคโนโลยีมัลติมีเดีย โดยจำแนกตามชั้นปี จากปีที่ 1 ถึง ปีที่ 4

3) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 50% ของนักศึกษาที่มีอยู่จริง ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 583 คน ดังนั้น เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่เป็นจริงมากที่สุด ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็น 300 คน

4) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็นสาขาวิชา และชั้นปี โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นโดยคำนวณตามสัดส่วนประชากรของแต่ละชั้น (Proportional Stratified Sampling) (บุญใจ ศรีสถิดนรากูร, 2550) โดยคำนวณตามสูตร ดังนี้

$$\frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด x จำนวนแต่ละชั้นปี}}{\text{จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งหมดของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน}}$$

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง = 300 คน

จำนวนประชากร = 583 คน

สาขาวิชาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์

$= \frac{300x291}{583} = 150$ คน

1. ชั้นปีที่ 1 $= \frac{150x78}{291} = 40$ คน
2. ชั้นปีที่ 2 $= \frac{150x76}{153} = 39$ คน
3. ชั้นปีที่ 3 $= \frac{150x69}{133} = 37$ คน
4. ชั้นปีที่ 4 $= \frac{150x49}{96} = 34$ คน

สาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง

$= \frac{300x251}{583} = 129$ คน

1. ชั้นปีที่ 1 $= \frac{129x82}{251} = 42$ คน
2. ชั้นปีที่ 2 $= \frac{129x77}{153} = 40$ คน

3. ชั้นปีที่ 3 = $\frac{129x62}{133}$ = 32 คน

4. ชั้นปีที่ 4 = $\frac{129x30}{96}$ = 15 คน

สาขาวิชาเทคโนโลยีมัลติมีเดีย

= $\frac{300x41}{583}$ = 21 คน

จากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชั้นปีโดยคำนวณเป็นสัดส่วนกับขนาดประชากร ดังแสดงในตารางที่ 3-1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างระดับปริญญาตรีของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามชั้นปี

สาขาวิชา	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์	291	150
ชั้นปีที่ 1	78	40
ชั้นปีที่ 2	76	39
ชั้นปีที่ 3	71	37
ชั้นปีที่ 4	66	34
เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง	251	129
ชั้นปีที่ 1	82	42
ชั้นปีที่ 2	77	40
ชั้นปีที่ 3	62	32
ชั้นปีที่ 4	30	15
เทคโนโลยีมัลติมีเดีย	41	21
ชั้นปีที่ 1	41	21
รวมทั้งสิ้น	**583**	**300**

6) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยจะทำการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ซึ่งจะเก็บข้อมูลให้ครบ 300 ตัวอย่างตามสัดส่วนที่กำหนดไว้ โดยทำการเก็บตามสัดส่วนที่ได้กำหนดตามสาขาวิชาและชั้นปี

3.2 พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย

คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย

1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา ระดับชั้น และระดับผลการเรียน

2) ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในปัจจุบัน โดยแบ่งคำถามออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

2.1) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วยคำถามปลายปิด จำนวน 15 ข้อ ใช้มาตรวัด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2.2) ด้านอาจารย์ผู้สอน ประกอบด้วยคำถามปลายปิด จำนวน 10 ข้อ ใช้มาตรวัด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2.3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ประกอบด้วยคำถามปลายปิด จำนวน 10 ข้อ ใช้มาตรวัด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2.4) ด้านการวัดและประเมินผลการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของอาจารย์ ประกอบด้วยคำถามปลายปิด จำนวน 5 ข้อ ใช้มาตรวัด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

3) ทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วยคำถามย่อยจำนวน 10 ข้อ ใช้มาตรวัด 5 ระดับ คือ เห็นด้วยที่สุด เห็นด้วย ปานกลาง ไม่เห็นด้วย เห็นด้วยน้อยที่สุด

4) ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน ประกอบด้วยคำถามจำนวน 15 ข้อ ใช้มาตรวัด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

3.3.2 การให้คะแนนและแปรความหมาย

1) เกณฑ์การให้คะแนนความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในปัจจุบัน

คำถามเชิงบวก	คำถามเชิงลบ	ความหมาย
5	1	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	2	เห็นด้วย
3	3	ปานกลาง

2	4	เห็นด้วยน้อย
1	5	เห็นด้วยน้อยที่สุด

กำหนดเกณฑ์การแปรความหมายของความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในปัจจุบัน (บุญชม ศรีสะอาด. 2535)

ค่าระดับคะแนน		การแปลความหมาย
4.51-5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	มาก
2.51-3.50	หมายถึง	ปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	น้อย
1.00-1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด

ลักษณะของแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในปัจจุบัน

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคะแนนให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

รายการ		ระดับคะแนน					สำหรับนักวิจัย
		5	4	3	2	1	
0) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ							
0.0	มีการแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้						Man1 ☐
0.0	มีการทดสอบความรู้พื้นฐานก่อนเรียน						Man2 ☐

2) เกณฑ์การให้คะแนนทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

คะแนน	ความหมาย
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

กำหนดเกณฑ์การแปรความหมายของทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยอาศัยเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนของบุญชม ศรีสะอาด (2535)

ค่าระดับคะแนน		การแปลความหมาย
4.51-5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	มาก
2.51-3.50	หมายถึง	ปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	น้อย
1.00-1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด

ลักษณะของแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคะแนนให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

	รายการ	ระดับคะแนน					สำหรับนักวิจัย
		5	4	3	2	1	
0	กิจกรรมการเรียนมีความสนุกสนานและน่าสนใจ						Att1 ☐
00	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด						Att2 ☐

3) เกณฑ์การให้คะแนนเกี่ยวกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน

คะแนน	ความหมาย
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

กำหนดเกณฑ์การแปรความหมายของประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน โดยอาศัยเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนของ บุญชม ศรีสะอาด (2535)

ค่าระดับคะแนน		การแปลความหมาย
4.51-5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	มาก
2.51-3.50	หมายถึง	ปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	น้อย
1.00-1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด

ลักษณะของแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคะแนนให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

รายการ		ระดับคะแนน					สำหรับนักวิจัย
		5	4	3	2	1	
0	กิจกรรมการเรียนมีความสนุกสนานและน่าสนใจ						Att1 ☐
00	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด						Att2 ☐

3.3.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการสร้างแบบสอบถามดังต่อไปนี้

1) ศึกษาเอกสาร วรรณกรรม และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ และทฤษฎีการประเมิน

2) ศึกษาหลักเกณฑ์ วิธีการสร้างแบบสอบถาม จากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3) กำหนดจำนวนของข้อคำถาม จัดทำตารางวิเคราะห์น้ำหนักของแบบสอบถาม และจัดทำแบบสอบถามตามตารางวิเคราะห์น้ำหนัก

4) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

5) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ จำนวน 50 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ

3.3.4 การหาคุณภาพเครื่องมือ ตามขั้นตอนดังนี้

1) การหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

1.1) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยอาศัยดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาเป็นรายข้อว่าแต่ละข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับหัวข้อหรือประเด็นในการสอบถาม โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543)

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องตามจุดประสงค์ที่ต้องการ

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องตามจุดประสงค์ที่ต้องการหรือไม่

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้องตามจุดประสงค์ที่ต้องการ

2) นำผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ในแต่ละข้อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องข้อคำถามโดยใช้สูตร IOC โดยเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับหรือมากกว่า 0.5 ขึ้นไป เป็นข้อคำถามที่นำไปใช้

3) นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขใหม่

2) นำแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในปัจจุบัน ทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน มาหาคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่าของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543) พบว่า

ตารางที่ 3.2 แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม	ค่าความเชื่อมั่น
1. ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในปัจจุบัน	.845
1.1 ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	.802
1.2 ด้านอาจารย์ผู้สอน	.826
1.3 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	.822
1.4 ด้านการวัดและประเมินผลการสอน	.870
2. ทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	.893
3. ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	.861

3.4 การวัดตัวแปร

3.4.1 ตัวแปรต้น

1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชาที่ศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา และระดับผลการศึกษา (GPA)

2) ทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.4.2 ตัวแปรตาม

1) ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2) ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) ผู้วิจัยจัดทำสำเนาแบบสอบถาม เพื่อทำการแจกแบบสอบถามให้กับนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาที่ 2/2552 ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2) เมื่อรวบรวมข้อมูลได้ครบตามจำนวนแล้ว ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลแต่ละฉบับ ก่อนนำข้อมูลลงรหัสโปรแกรมคอมพิวเตอร์และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ รายละเอียดดังนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา ชั้นปีที่ศึกษา และระดับผลการเรียน โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

2) วิเคราะห์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในปัจจุบัน ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และ ด้านการวัดและประเมินผลการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของอาจารย์ โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทั้งในภาพรวม รายด้าน และรายข้อ

3) วิเคราะห์ทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทั้งในภาพรวม และรายข้อ และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4) วิเคราะห์ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทั้งในภาพรวม และรายข้อ

5) ทดสอบความมีนัยสำคัญความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในปัจจุบัน ทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน จำแนกตามเพศ โดยการทดสอบค่าที (Independent t-test)

6) วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในปัจจุบัน ทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน จำแนกตามสาขาวิชา ชั้นปีที่ศึกษา และระดับผลการเรียน โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ในกรณีที่ผลการวิเคราะห์พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method)

7) วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการวัดและประเมินผลการสอนกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

8) วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา ระดับชั้น ระดับผลการเรียน และทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นตัวแปรเกณฑ์ (Criterion Variable) หรือตัวแปรตาม (Dependent Variable) และปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ซึ่งเป็นตัวแปรทำนาย (Predictor Variables) หรือตัวแปรอิสระ (Independent Variables) และสร้างสมการทำนายประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

9) กำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปตารางประกอบความเรียง

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยภาพรวม เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยในข้อต่าง ๆ ไว้ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

3. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

4. เพื่อศึกษาตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา ระดับชั้น ระดับผลการเรียน และทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา ชั้นปีที่ศึกษา และระดับผลการเรียน

ดารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนตัวผู้ตอบแบบสอบถาม

n=300

ลักษณะส่วนบุคคล		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	101	33.67
	หญิง	**199**	**66.33**
สาขาวิชา	เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์	**150**	**50.00**
	เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง	129	43.00
	เทคโนโลยีเทคโนโลยีมัลติมีเดีย	21	7.00
ระดับชั้น	ปี 1	**103**	**34.33**
	ปี 2	79	26.33
	ปี 3	69	23.00
	ปี 4	49	16.33

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนตัวผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

n=300

ลักษณะส่วนบุคคล		จำนวน	ร้อยละ
ระดับผลการเรียน (GPA)	1.50-1.99	14	4.67
	2.00-2.49	80	26.67
	2.50-2.99	**109**	**36.33**
	3.00-3.49	81	27.00
	3.50-4.00	16	5.33

จากตารางที่ 4. จะเห็นได้ว่า นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 66.33 กำลังศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 50.00 กำลังศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 34.33 และมีระดับผลการเรียน ระหว่าง 2.50-2.99

1.2 นักศึกษามีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1) ภาพรวมของความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครภาพรวม

ประเด็นรายข้อ	$\bar{X}$	SD.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.60	.675	มาก
2. ด้านอาจารย์ผู้สอน	**3.76**	**.721**	**มาก**
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.25	.938	ปานกลาง
4. ด้านการวัดและประเมินผลการสอน	3.55	.755	มาก
ในภาพรวม	3.60	.649	มาก

จากตารางที่ 4.2 จะเห็นได้ว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.60 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านอาจารย์ผู้สอนมีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด 3.76 อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ด้านการ

จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านการวัดและประเมินผลการสอน มีคะแนนเฉลี่ย 3.60, 3.55 ตามลำดับ ส่วนด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย 3.25

2) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษามีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ประเด็นรายข้อ	$\bar{X}$	SD.	ระดับความคิดเห็น
1) มีการแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้	**3.85**	**.715**	**มาก**
2) มีการทดสอบความรู้พื้นฐานก่อนเรียน	3.41	.859	ปานกลาง
3) ให้ผู้เรียนร่วมคิดร่วมแก้ปัญหาระหว่างเรียน	3.60	.767	มาก
4) มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้นำและผู้ตาม	3.64	.811	มาก
5) ผู้เรียนมีโอกาสคิดริเริ่มกิจกรรมการเรียนด้วยตนเอง	3.66	.909	มาก
6) มีการสรุปบทเรียน ให้ข้อคิดเห็นและข้อปรับปรุงแก้ไข	3.60	.842	มาก
7) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง	**3.73**	**.970**	**มาก**
8) ใช้สื่อ/เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่ทันสมัยในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.55	1.073	มาก
9) ใช้สื่อการจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย	3.46	.922	ปานกลาง
10) จัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถและความคิดสร้างสรรค์	3.55	.900	มาก
11) จัดกิจกรรมที่สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้เรียน	3.51	.941	มาก
12) ใช้เทคนิควิธีสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนค้นพบและสร้างความรู้ด้วยตนเอง	3.56	.903	มาก
13) ผู้เรียนมีโอกาสทำกิจกรรมกลุ่มและเดี่ยวเพื่อฝึกทักษะในการแก้ปัญหา	**3.78**	**.932**	**มาก**

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษามีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ต่อ)

ประเด็นรายข้อ	$\overline{X}$	SD.	ระดับความคิดเห็น
14) จัดการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่นและหลากหลายที่จะตอบสนองความต้องการของผู้เรียน	3.55	.854	มาก
15) จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากวิทยากรภายนอก/ ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้รู้ในชุมชนมีส่วนร่วม	3.45	.999	ปานกลาง
ในภาพรวม	3.60	.675	มาก

จากตารางที่ 4.3 จะเห็นได้ว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.60 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า 3 ข้อแรกที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 1) มีการแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 2) ผู้เรียนมีโอกาสทำกิจกรรมกลุ่มและเดี่ยวเพื่อฝึกทักษะในการแก้ปัญหา และ 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง มีคะแนนเฉลี่ย 3.85, 3.78 และ 3.73 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุด 3 ข้อสุดท้าย ได้แก่ 1) มีการทดสอบความรู้พื้นฐานก่อนเรียน 2) จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากวิทยากรภายนอก/ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้รู้ในชุมชนมีส่วนร่วม และ 3) ใช้สื่อการจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย มีคะแนนเฉลี่ย 3.41, 3.45 และ 3.46 ตามลำดับ

3) ด้านอาจารย์ผู้สอน

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษามีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านอาจารย์ผู้สอน

ประเด็นรายข้อ	$\bar{X}$	SD.	ระดับความคิดเห็น
1) อาจารย์เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและซักถามข้อสงสัย	**4.01**	**.826**	**มาก**
2) อาจารย์เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.87	.847	มาก
3) อาจารย์เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนไม่เป็นผู้ชี้นำ	3.67	.830	มาก
4) อาจารย์คำนึงถึงศักยภาพและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน	3.59	.893	มาก
5) อาจารย์ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานเดี่ยวและงานกลุ่ม	**3.97**	**.842**	**มาก**
6) อาจารย์ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นเจ้าของความคิดและชิ้นงาน	3.87	.863	มาก
7) อาจารย์ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันและมีส่วนร่วมในการเรียน	3.80	.801	มาก
8) อาจารย์มีความโปร่งใสและสร้างความไว้วางใจด้านการวัดผลแก่ผู้เรียน	3.74	.947	มาก
9) อาจารย์ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีวินัยในตนเอง	3.82	.824	มาก
10) อาจารย์ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าด้วยตนเองและฝึกปฏิบัติจริง	**3.89**	**.835**	**มาก**
ในภาพรวม	3.76	.721	มาก

จากตารางที่ 4.4 จะเห็นได้ว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครด้านอาจารย์ผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.76 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า 3 ข้อแรกที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 1) อาจารย์เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและซักถามข้อสงสัย 2) อาจารย์เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนไม่เป็นผู้ชี้นำ 3) อาจารย์ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าด้วยตนเองและฝึกปฏิบัติจริง มีคะแนนเฉลี่ย 4.01, 3.97 และ 3.89 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุด 3 ข้อสุดท้าย ได้แก่ 1)

อาจารย์คำนึงถึงศักยภาพและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน 2) จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากวิทยากรภายนอก/ ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้รู้ในชุมชนมีส่วนร่วม และ 3) อาจารย์มีความโปร่งใสและสร้างความไว้วางใจด้านการวัดผลแก่ผู้เรียน มีคะแนนเฉลี่ย 3.59, 3.67 และ 3.74 ตามลำดับ

4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ประเด็นรายข้อ	$\bar{X}$	SD.	ระดับความคิดเห็น
1) มีการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่กระตุ้นและจูงใจให้เกิดการเรียนรู้	**3.31**	**1.050**	ปานกลาง
2) จัดให้มีห้องเรียน ห้องกิจกรรมการเรียนต่างๆ อย่างเพียงพอ	**3.28**	**1.046**	ปานกลาง
3) มีวัสดุอุปกรณ์เพื่อกิจกรรมการเรียนอย่างหลากหลาย	3.14	1.146	ปานกลาง
4) มีสื่อการเรียนที่ทันสมัยและโสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ อย่างเพียงพอ	3.17	1.130	ปานกลาง
5) มีแหล่งการเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด แหล่งสืบค้นข้อมูลทางอินเตอร์เน็ต ฯลฯ อย่างเพียงพอ	**3.38**	**1.107**	ปานกลาง
ในภาพรวม	3.25	.938	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 จะเห็นได้ว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สิ่งอำนวยความสะดวกในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย 3.25 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า 3 ข้อแรกที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 1) มีแหล่งการเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด แหล่งสืบค้นข้อมูลทางอินเตอร์เน็ต ฯลฯ อย่างเพียงพอ 2) มีการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่กระตุ้นและจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ และ 3) จัดให้มีห้องเรียน ห้องกิจกรรมการเรียนต่างๆ อย่างเพียงพอ มีคะแนนเฉลี่ย 3.38, 3.31 และ 3.28 ตามลำดับ

5) ด้านการวัดและประเมินผลการสอน

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านการวัดและประเมินผลการสอน

ประเด็นรายข้อ	$\overline{X}$	SD.	ระดับความคิดเห็น
1) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล	3.47	.912	ปานกลาง
2) มีการวัดผลทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นรายบุคคล	3.52	.909	มาก
3) มีวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายรูปแบบ	3.51	.909	มาก
4) มีการตรวจสอบผลงานเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม	**3.71**	**.881**	**มาก**
5) เกณฑ์การประเมินผลมีความเหมาะสมและยุติธรรม	3.64	.909	มาก
6) การวัดผลครอบคลุมจุดประสงค์และเนื้อหาสาระในการเรียน	**3.66**	**.857**	**มาก**
7) สนับสนุนให้ผู้เรียนรู้จักประเมินผลงานด้วยตนเอง	3.61	.894	มาก
8) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินผลงานของตนเองและของสมาชิกในห้อง	3.61	.906	มาก
9) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แก้ไขผลงานตามข้อเสนอแนะก่อนตัดสินผลการประเมิน	3.59	.871	มาก
10) การประเมินผลการเรียนการสอนสอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน	**3.66**	**.833**	**มาก**
ในภาพรวม	3.55	.755	มาก

จากตารางที่ 4.6 จะเห็นได้ว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านการวัดและประเมินผลการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.55 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า 3 ข้อแรกที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 1) มีการตรวจสอบผลงานเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม 2) การวัดผลครอบคลุมจุดประสงค์และเนื้อหาสาระในการเรียน และ 3) การประเมินผลการเรียนการสอนสอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน

และอิงพัฒนาการของผู้เรียน มีคะแนนเฉลี่ย 3.71, 3.66 และ 3.66 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุด 3 ข้อสุดท้าย ได้แก่ 1) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล 2) มีวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายรูปแบบ และ 3) มีการวัดผลทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นรายบุคคล มีคะแนนเฉลี่ย 3.47, 3.51 และ 3.52 ตามลำดับ

1.3 ทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ประเด็นรายข้อ	$\bar{X}$	SD.	ระดับทัศนคติ
1. กิจกรรมการเรียนมีความสนุกสนานและน่าสนใจ	3.53	.897	มาก
2. กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด	3.51	.860	มาก
3. จัดกิจกรรมและเนื้อหาสาระได้เหมาะสมกับระดับการศึกษา	**3.64**	**.887**	**มาก**
4. จัดกิจกรรมและเนื้อหาสาระสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	3.51	.913	มาก
5. ให้งานเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน	3.59	.941	มาก
6. จัดลำดับกิจรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องครบทุกขั้นและเหมาะสมต่อเวลา	3.54	.908	มาก
7. สรุปเชื่อมโยงกับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เหมาะสม	**3.65**	**.882**	**มาก**
8. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนตัดสินใจและเสนอวิธีการแก้ปัญหา	**3.63**	**.900**	**มาก**
9. ใช้สื่อการจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย	3.51	.980	มาก
10. จัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่	3.55	.908	มาก
ในภาพรวม	3.57	.713	มาก

จากตารางที่ 4.7 จะเห็นได้ว่า ทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.57 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า 3 ข้อแรกที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 1) สรุปเชื่อมโยงกับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เหมาะสม 2) จัด

กิจกรรมและเนื้อหาสาระได้เหมาะสมกับระดับการศึกษา และ 3) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนตัดสินใจและเสนอวิธีการแก้ปัญหา มีคะแนนเฉลี่ย 3.651, 3.64 และ 3.63 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุด 3 ข้อสุดท้าย ได้แก่ 1) กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด 2) จัดกิจกรรมและเนื้อหาสาระสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และ 3) มีใช้สื่อการจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย มีคะแนนเฉลี่ย 3.51 ทั้ง 3 ข้อ

1.4 ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน

ดารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ประเด็นรายข้อ	$\bar{X}$	SD.	ผลการประเมิน
1. เป็นผู้ที่ใฝ่รู้มากขึ้น	3.73	.828	มาก
2. เป็นนักค้นคว้าที่กระตือรือร้นในการหาคำตอบมากขึ้น	3.64	.775	มาก
3. ผู้เรียนเป็นผู้เชี่ยวชาญทั้งด้านเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้มากขึ้น	3.61	.757	มาก
4. ผู้เรียนสามารถค้นคว้าหาคำตอบและสร้างความรู้ด้วยตนเอง มากขึ้น	3.74	.806	มาก
5. ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้มาพัฒนาผลงานในครั้งต่อไป มากขึ้น	3.77	.784	มาก
6. ผู้เรียนกล้าตัดสินใจ กล้าเสนอวิธีการแก้ปัญหาในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน มากขึ้น	**3.81**	**.773**	**มาก**
7. ผู้เรียนรู้วิธีคิดเพื่อสร้างองค์ความรู้หรือแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากขึ้น	3.74	.802	มาก
8. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงานเดี่ยวได้เป็นอย่างดีมากขึ้น	**3.79**	**.826**	**มาก**
9. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงานกลุ่มได้เป็นอย่างดีมากขึ้น	**3.81**	**.848**	**มาก**
10. ผู้เรียนมีความสามารถในประสานงานและร่วมกับบุคคลอื่นได้เป็นอย่างดีมากขึ้น	**3.79**	**.844**	**มาก**

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (ต่อ)

ประเด็นรายข้อ	$\overline{X}$	SD.	ผลการประเมิน
11. ผู้เรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนมากขึ้น	3.67	.810	มาก
12. ผู้เรียนให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนมากขึ้น	3.71	.872	มาก
13. ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการเรียนรู้มากขึ้น	3.68	.865	มาก
14. ผู้เรียนเป็นนักปฏิบัติมากขึ้น	3.78	.871	มาก
15. ผู้เรียนเป็นผู้นำในการเรียนหรือการทำกิจกรรมมากขึ้น	3.71	.904	มาก
ในภาพรวม	3.76	.699	มาก

จากตารางที่ 4.8 จะเห็นได้ว่า ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.76 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า 4 ข้อแรกที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 1) ผู้เรียนกล้าตัดสินใจ กล้าเสนอวิธีการแก้ปัญหาในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น 2) ผู้เรียนมีทักษะในการทำงานกลุ่มได้เป็นอย่างดีมากขึ้น 3) ผู้เรียนมีทักษะในการทำงานเดี่ยวได้เป็นอย่างดีมากขึ้น และ 4) ผู้เรียนมีทักษะในการทำงานเดี่ยวได้เป็นอย่างดีมากขึ้น มีคะแนนเฉลี่ย 3.81, 3.81, 3.79 และ 3.79 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุด 3 ข้อสุดท้าย ได้แก่ 1) ผู้เรียนเป็นผู้เชี่ยวชาญทั้งด้านเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้มากขึ้น 2) เป็นนักค้นคว้าที่กระตือรือร้นในการหาคำตอบมากขึ้น และ 3) ผู้เรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนมากขึ้น มีคะแนนเฉลี่ย 3.61, 3.64 และ 3.67 ตามลำดับ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 : ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชาที่ศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา และระดับผลการเรียน ต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1) เพศ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบนักศึกษามีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามเพศ

	ตัวแปรเพศ	N	$\overline{X}$	SD.	t	p
ในภาพรวม	ชาย	101	3.62	0.563	.450	.326
	หญิง	199	3.57	0.689		
ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ชาย	101	3.63	.595	.676	.250
	หญิง	199	3.58	.713		
ด้านอาจารย์ผู้สอน	ชาย	101	3.71	.712	.749	.227
	หญิง	199	3.78	.726		
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ชาย	101	3.33	.873	.999	.159
	หญิง	199	3.21	.969		
ด้านการวัดและประเมินผลการสอน	ชาย	101	3.60	.649	.931	.175
	หญิง	199	3.52	.803		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.9 แสดงว่า เพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานย่อยที่ 1.1

2) สาขาวิชาที่ศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.10 จำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามสาขาวิชา

	สาขาวิชา	n	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ในภาพรวม	เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์	150	3.60	.685	มาก
	เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง	129	3.60	.617	มาก
	เทคโนโลยีมัลติมีเดีย	21	3.57	.597	มาก
ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์	150	3.60	.733	มาก
	เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง	129	3.58	.634	มาก
	เทคโนโลยีมัลติมีเดีย	21	3.67	.483	มาก
ด้านอาจารย์ผู้สอน	เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์	150	3.75	.750	มาก
	เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง	129	3.75	.729	มาก
	เทคโนโลยีมัลติมีเดีย	21	3.81	.402	มาก
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์	150	3.24	.963	ปานกลาง
	เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง	129	3.24	.925	ปานกลาง
	เทคโนโลยีมัลติมีเดีย	21	3.38	.865	มาก
ด้านการวัดและประเมินผลการสอน	เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์	150	3.54	.791	มาก
	เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง	129	3.57	.727	มาก
	เทคโนโลยีมัลติมีเดีย	21	3.48	.680	ปานกลาง

ตารางที่ 4.11 เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามสาขาวิชา

	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ในภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.020	2	.010	.023	.977
	ภายในกลุ่ม	125.980	297	.424		
	รวม	126.000	299			
ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ระหว่างกลุ่ม	.135	2	.067	.147	.863
	ภายในกลุ่ม	136.062	297	.458		
	รวม	136.197	299			
ด้านอาจารย์ผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	.063	2	.032	.061	.941
	ภายในกลุ่ม	155.173	297	.522		
	รวม	155.237	299			
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	.383	2	.191	.216	.806
	ภายในกลุ่ม	261.805	297	.884		
	รวม	262.187	299			
ด้านการวัดและประเมินผลการสอน	ระหว่างกลุ่ม	.159	2	.079	.138	.871
	ภายในกลุ่ม	170.188	297	.573		
	รวม	170.347	299			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.11 แสดงว่า สาขาวิชาต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานย่อยที่ 1.2

3) ชั้นปีที่ศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.12 จำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

	ชั้นปีที่ศึกษา	n	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
ในภาพรวม	ชั้นปีที่ 1	103	3.52	.669	มาก
	ชั้นปีที่ 2	79	3.74	.649	มาก
	ชั้นปีที่ 3	69	3.67	.656	มาก
	ชั้นปีที่ 4	49	3.42	.540	ปานกลาง
ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ชั้นปีที่ 1	103	3.51	.608	มาก
	ชั้นปีที่ 2	79	3.72	.697	มาก
	ชั้นปีที่ 3	69	3.68	.717	มาก
	ชั้นปีที่ 4	49	3.45	.679	ปานกลาง
ด้านอาจารย์ผู้สอน	ชั้นปีที่ 1	103	3.61	.689	มาก
	ชั้นปีที่ 2	79	3.96	.775	มาก
	ชั้นปีที่ 3	69	3.83	.747	มาก
	ชั้นปีที่ 4	49	3.63	.566	มาก
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ชั้นปีที่ 1	103	3.44	.825	ปานกลาง
	ชั้นปีที่ 2	79	3.28	.946	ปานกลาง
	ชั้นปีที่ 3	69	3.30	.960	ปานกลาง
	ชั้นปีที่ 4	48	2.73	.962	มาก
ด้านการวัดและประเมินผลการสอน	ชั้นปีที่ 1	103	3.43	.775	ปานกลาง
	ชั้นปีที่ 2	79	3.70	.740	มาก
	ชั้นปีที่ 3	69	3.65	.724	มาก
	ชั้นปีที่ 4	103	3.43	.775	ปานกลาง

ตารางที่ 4.13 เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ในภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	4.041	3	1.347	3.269*	.022
	ภายในกลุ่ม	121.959	296	.412		
	รวม	126.000	299			
ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ระหว่างกลุ่ม	3.487	3	1.162	2.593	.053
	ภายในกลุ่ม	132.710	296	.448		
	รวม	136.197	299			
ด้านอาจารย์ผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	6.584	3	2.195	4.370*	.005
	ภายในกลุ่ม	148.653	296	.502		
	รวม	155.237	299			
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	16.886	3	5.629	6.769*	.000
	ภายในกลุ่ม	245.301	296	.832		
	รวม	262.187	299			
ด้านการวัดและประเมินผลการสอน	ระหว่างกลุ่ม	4.945	3	1.648	2.950*	.033
	ภายในกลุ่ม	165.402	296	.559		
	รวม	170.347	299			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.13 แสดงว่า ชั้นปีที่ศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานย่อยที่ 1.3 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงนำมาทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffe's Method) ยกเว้นด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

ตารางที่ 4.14 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method)

	ตัวแปร	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
ในภาพรวม	ชั้นปีที่ 1	-	.222	.142	.095
	ชั้นปีที่ 2		-	.080	.318
	ชั้นปีที่ 3			-	.238
	ชั้นปีที่ 4				-
ด้านอาจารย์ผู้สอน	ชั้นปีที่ 1	-	-.350*	-.214	-.021
	ชั้นปีที่ 2		-	.136	1.39
	ชั้นปีที่ 3			-	.193
	ชั้นปีที่ 4				-
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ชั้นปีที่ 1	-	.158	.133	.708*
	ชั้นปีที่ 2		-	.026	.549*
	ชั้นปีที่ 3			-	.575*
	ชั้นปีที่ 4				-
ด้านการวัดและประเมินผล	ชั้นปีที่ 1	-	-.269	-.225	.019
การสอน	ชั้นปีที่ 2		-	.044	.288
	ชั้นปีที่ 3			-	.244
	ชั้นปีที่ 4				

จากตารางที่ 4.14 แสดงว่า การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method) สรุปได้ดังนี้

1. ในภาพรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ทุกคู่ไม่แตกต่างกัน
2. ด้านอาจารย์ผู้สอน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า แตกต่างกัน 1 คู่ คือ ชั้นปีที่ 1 กับ ชั้นปีที่ 2
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า แตกต่างกัน 3 คู่ ได้แก่

   คู่ที่ 1 คือ ชั้นปีที่ 4 กับ ชั้นปีที่ 1
   คู่ที่ 2 คือ ชั้นปีที่ 4 กับ ชั้นปีที่ 2
   คู่ที่ 3 คือ ชั้นปีที่ 4 กับ ชั้นปีที่ 3
4. ด้านการวัดและประเมินผลการสอน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ทุกคู่ไม่มีแตกต่างกัน

4) ระดับผลการเรียน ต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.15 จำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามระดับผลการเรียน

	ชั้นปีที่ศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ในภาพรวม	1.50-1.99	14	3.43	.938	ปานกลาง
	2.00-2.49	80	3.56	.633	มาก
	2.50-2.99	109	3.57	.614	มาก
	3.00-3.49	81	3.70	.660	มาก
	3.50-4.00	16	3.63	.619	มาก
ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1.50-1.99	14	3.36	.929	ปานกลาง
	2.00-2.49	80	3.56	.672	มาก
	2.50-2.99	109	3.58	.643	มาก
	3.00-3.49	81	3.67	.671	มาก
	3.50-4.00	16	3.75	.683	มาก
ด้านอาจารย์ผู้สอน	1.50-1.99	14	3.57	1.089	มาก
	2.00-2.49	80	3.65	.695	มาก
	2.50-2.99	109	3.76	.706	ปานกลาง
	3.00-3.49	81	3.84	.697	มาก
	3.50-4.00	16	4.00	.632	มาก
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	1.50-1.99	14	3.29	1.069	ปานกลาง
	2.00-2.49	80	3.26	.964	ปานกลาง
	2.50-2.99	109	3.27	.909	ปานกลาง
	3.00-3.49	81	3.20	.960	ปานกลาง
	3.50-4.00	16	3.31	.873	ปานกลาง
ด้านการวัดและประเมินผลการสอน	1.50-1.99	14	3.29	.994	ปานกลาง
	2.00-2.49	80	3.50	.746	ปานกลาง
	2.50-2.99	109	3.57	.750	มาก
	3.00-3.49	81	3.58	.739	มาก
	3.50-4.00	16	3.69	.704	มาก

ตารางที่ 4.16 เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามระดับผลการเรียน

	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ในภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.511	4	.378	.895	.467
	ภายในกลุ่ม	124.489	295	.422		
	รวม	126.000	299			
ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ระหว่างกลุ่ม	1.708	4	.427	.936	.443
	ภายในกลุ่ม	134.489	295	.456		
	รวม	136.197	299			
ด้านอาจารย์ผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	2.896	4	.724	1.402	.233
	ภายในกลุ่ม	152.340	295	.516		
	รวม	155.237	299			
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	.321	4	.080	.090	.986
	ภายในกลุ่ม	261.867	295	.891		
	รวม	262.187	299			
ด้านการวัดและประเมินผลการสอน	ระหว่างกลุ่ม	1.590	4	.397	.695	.596
	ภายในกลุ่ม	168.757	295	.572		
	รวม	170.347	299			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.16 แสดงว่า ระดับผลการเรียน ต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานย่อยที่ 1.4

สมมติฐานที่ 2 ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตารางที่ 4.17 ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ปัจจัย	N	r	p
ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	300	.572*	.000
ด้านอาจารย์ผู้สอน	300	.606*	.000
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	300	.453*	.000
ด้านการวัดและประเมินผลการสอน	300	.672*	.000
ภาพรวมประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	300	.656*	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทั้งในภาพรวมและรายได้มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 3 : ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา ระดับชั้น ระดับผลการเรียน และทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ดารางที่ 4.18 สรุปโมเดล (Model Summary-d) ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.694	.481	.480	.434
2	.699	.489	.486	.432

a Predictors: (Constant), ทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

b Predictors: (Constant), ทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ, ระดับชั้นปีที่ 2

จากดารางที่ 4.18 จะเห็นได้ว่า ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณสามารถสรุปโมเดลปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สามารถวิเคราะห์ออกมาได้เป็น 2 โมเดล โดยโมเดลที่ 3 ซึ่งมีค่า Adjusted R Square (Adjusted R^2) มากกว่าอีก 1 โมเดลที่เหลือ มีค่าเท่ากับ .486 แสดงว่า โมเดลนี้สามารถร่วมกันทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครได้ คิดเป็นร้อยละ48 ของความแปรปรวน (Accounted for 48% of the variance- Adjusted R^2=0.486) โดยโมเดลที่ 2 ประกอบด้วยปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร รวม 2 ปัจจัย พร้อมค่าคงที่ (Constant) ได้แก่ ทัศนคติ และชั้นปีที่ 2

ตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA-c) ในโมเดลที่ 2 เกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ พร้อมค่าคงที่ที่มีผลต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
2	Regression	52.886	2	26.443	141.691*	.000
	Residual	55.241	296	.187		
	Total	108.127	298			

c. Predictors: (Constant), ทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ, ชั้นปีที่ 2

d. Dependent Variable: ประสิทธิภาพการการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นของนักศึกษา

จากตารางที่ 4.19 จะเห็นได้ว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนในโมเดลที่ 2 พบว่าค่าคงที่ และปัจจัยทั้ง 2 ได้แก่ ค่าคงที่, ทัศนคติ และชั้นปีที่ 2 อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.20 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Coefficients-a) ของโมเดลที่ 2 และโมเดลสมการถดถอยพหุคูณของประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
2	ค่าคงที่	1.734	.121		14.309*	.000
	ทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ATT)	.551	.033	.692	16.660*	.000
	ชั้นปีที่ 2 (GRADE2)	.106	.051	.087	2.105*	.036

a. Dependent Variable: ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นของนักศึกษา

จากตารางที่ 4.20 จะเห็นได้ว่า ตัวทำนายทั้งหมด ได้แก่ ค่าคงที่ ทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ATT) และระดับชั้นปีที่ 2 (GRADE2) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงอาจเขียนโมเดลสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Equation Model) ได้เป็นดังสมการข้างล่างนี้

ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษา

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.734 + 0.551(ATT) + 0.106(GRADE2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.692(ATT) + 0.087(GRADE2)$$

3. สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

จากการศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการทดสอบสมมติฐานได้ผลสรุปดังนี้

ตารางที่ 4.21 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน		ผลการทดสอบสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1 :	ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	
สมติฐานที่ 1.1 :	เพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	ปฏิเสธ
สมติฐานที่ 1.2 :	สาขาวิชาที่ศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	ปฏิเสธ

ตารางที่ 4.21 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน (ต่อ)

	สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
สมติฐานที่ 1.3 :	ชั้นปีที่ศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	ยอมรับ
สมติฐานที่ 1.5 :	ระดับผลการเรียน ต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	ปฏิเสธ
สมมติฐานที่ 2 :	ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลพระนคร	ยอมรับ
สมมติฐานที่ 3 :	ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา ระดับชั้น ระดับผลการเรียน และทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	ยอมรับ

บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่ได้นำแนวคิดทฤษฎี และผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษา ที่สามารถสรุป อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

3) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

5) เพื่อศึกษาตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา ระดับชั้น ระดับผลการเรียน และทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

5.1.2 สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 : ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชาที่ศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา และระดับผลการเรียน ต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 2 : ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สมมติฐานที่ 3 : ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา ระดับชั้น ระดับผลการเรียน และทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถรวมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

5.1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปีการศึกษา 2553 จำนวน 583 คน จำแนกเป็น 3 สาขาวิชา ได้แก่ 1) สาขาวิชาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ 2)สาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง และ 3) สาขาวิชาเทคโนโลยีมัลติมีเดีย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปีการศึกษา 2552 จำนวน 300 คน โดยกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 50% ของนักศึกษาที่มีอยู่จริง จำนวน 300 คน ที่กำลังศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2/2552

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย

2.1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา ระดับชั้น และระดับผลการเรียน

2.2) ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในปัจจุบัน โดยแบ่งคำถามออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

2.2.1) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีคำถามปลายปิดย่อยจำนวน 15 ข้อ ใช้มาตรวัด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2.2.2). ด้านอาจารย์ผู้สอน มีคำถามปลายปิดย่อยจำนวน 10 ข้อ ใช้มาตรวัด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2.2.3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีคำถามปลายปิดย่อยจำนวน 10 ข้อ ใช้มาตรวัด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2.2.4) ด้านการวัดและประเมินผลการสอน มีคำถามปลายปิดย่อยจำนวน 5 ข้อ ใช้มาตรวัด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2.3) ทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วยคำถามย่อยจำนวน 10 ข้อ ใช้มาตรวัด 5 ระดับ คือ เห็นด้วยที่สุด เห็นด้วย ปานกลาง ไม่เห็นด้วย เห็นด้วยน้อยที่สุด

2.4) ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วยคำถามจำนวน 15 ข้อ ใช้มาตรวัด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจัดทำสำเนาแบบสอบถาม เพื่อทำการแจกแบบสอบถามให้กับนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาที่ 2/2552 ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เมื่อรวบรวมข้อมูลได้ครบตามจำนวนแล้ว ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลแต่ละฉบับก่อนนำข้อมูลลงรหัสโปรแกรมคอมพิวเตอร์และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4) การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ รายละเอียดดังนี้

4.1) วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา ชั้นปีที่ศึกษา และระดับผลการเรียน โดยการแจกจงความถี่และค่าร้อยละ

4.2) วิเคราะห์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในปัจจุบัน ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และ ด้านการวัดและประเมินผลการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของอาจารย์ โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทั้งในภาพรวม รายด้าน และรายข้อ

4.3) วิเคราะห์ทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทั้งในภาพรวม และรายข้อ และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4.4) วิเคราะห์ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทั้งในภาพรวม และรายข้อ

4.5) ทดสอบความมีนัยสำคัญความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน จำแนกตามเพศ โดยการทดสอบค่าที (Independent t-test)

4.6) วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามสาขาวิชา ชั้นปีที่ศึกษา และระดับผลการเรียน โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ในกรณีที่ผลการวิเคราะห์พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method)

4.7) วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา ระดับชั้น ระดับผลการเรียน และทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นตัวแปรเกณฑ์ (Criterion Variable) หรือตัวแปรตาม (Dependent Variable) และปัจจัยที่มีผลประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ซึ่งเป็นตัวแปรทำนาย (Predictor variables) หรือตัวแปรอิสระ (Independent Variables) และสร้างสมการทำนายประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

4.8 กำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปตารางประกอบความเรียง

5.1.4 ผลการวิจัยปรากฏว่า

1) ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 66.33 กำลังศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 50.00 กำลังศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 34.33 และมีระดับผลการเรียนระหว่าง 2.50-2.99

2) ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ตามความคิดเห็นของ

นักศึกษา พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.60 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านอาจารย์ผู้สอนมีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด 3.76 อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านการวัดและประเมินผลการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของอาจารย์ มีคะแนนเฉลี่ย 3.60, 3.55 ตามลำดับ ส่วนด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย 3.25

3) ทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.57

4) ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.76

5) การทดสอบสมมติฐาน

5.1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ชั้นปีที่ศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรเพศ สาขาวิชาที่ศึกษา และระดับผลการเรียน ไม่แตกต่างกัน

5.2) ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทั้งในภาพรวมและรายได้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3) ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ATT) และระดับชั้นปีที่ 2 (GRADE2) ดังสมการต่อไปนี้

ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษา

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.734 + 0.551(ATT) + 0.106(GRADE2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.692(ATT) + 0.087(GRADE2)$$

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องการศึกษาประสิทธิภาพของการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลักสูตรของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน เป็นหลักสูตรที่เน้นพัฒนาบัณฑิตนักปฏิบัติ ดังนั้นวิชาส่วนใหญ่จึงเป็นรายวิชาที่เน้นการฝึกปฏิบัติ และมีกิจกรรมที่หลากหลายให้นักศึกษาได้ฝึกและคิดสร้างงานด้วยตนเอง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านอาจารย์ผู้สอนมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์แต่ละท่านของคณะ มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามนโยบายของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ซึ่งรายวิชาส่วนใหญ่ได้เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติและคิดสร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเอง นอกจากนั้นบางรายวิชายังเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้สร้างงานตามความถนัดและความสามารถของผู้เรียนเอง ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) ในมาตรา 22 "การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ" สอดคล้องกับทิศนา แขมมณี (2545) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หมายถึงการจัดสภาพการณ์ของการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีบทบาทหรือมีส่วนร่วมอย่างดื่นตัว (active participation) ทั้งทางด้านกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ในกิจกรรมหรือกระบวนการเรียนรู้โดยมีบทบาทดังกล่าวมากกว่าผู้สอน สอดคล้องกับหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2545) กล่าวว่า การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นแนวการสอนที่มุ่งจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน โดยนักเรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอนจนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งมีหลักการกระบวนการและวิธีการหลากหลาย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของกรอง บุญศรี (2548) ศึกษาเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนวิทยาลัยเทคนิค สถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ผลการศึกษาพบว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก สอดคล้องกับการศึกษาของสำนักวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี (2549) ที่ศึกษาการประเมินการสอนของอาจารย์คณะบริหารธุรกิจและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมนักศึกษาประเมินการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านการวัดและประเมินผลการ

สอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของอาจารย์อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการสอนของอาจารย์ผู้สอนได้เปิดกว้าง และมีกระบวนการที่หลากหลายตามลักษณะรายวิชาที่มีการจัดการเรียนการสอน จึงส่งผลให้นักศึกษามีความคิดเห็นว่าคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องมาจากคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน เป็นคณะที่จัดตั้งใหม่ และเปิดทำการจัดการเรียนการสอนในในรูปแบบของคณะเป็นระยะเวลา 3 ปีกว่าเท่านั้นเอง จึงส่งผลให้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการจัดการเรียนการสอน รวมถึงอาจารย์ สถานที่ รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา และสาเหตุอีกประการหนึ่งก็คือ ศูนย์เทเวศร์ยังมีการก่อสร้างอาคารของคณะคณะครุศาสตร์อีกด้วย ดังนั้นพื้นที่ส่วนหนึ่งต้องใช้ไปเพื่อการก่อสร้างอาคารดังกล่าว จึงส่งผลให้พื้นที่ใช้สอยของศูนย์เทเวศร์น้อยดามลงไปด้วย อีกทั้งปริมาณนักศึกษาที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของนักศึกษา เนื่องจากเป็นคณะที่กำลังได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในปัจจุบัน จากสาเหตุต่างๆ เล่านี้จึงส่งผลให้ประสิทธิภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งดามที่กรมวิชาการ (2545) ได้สังเคราะห์แนวการดำเนินการและสรุปหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด ไว้ประเด็นหนึ่งว่าการปรับความคิดของครูให้มองนักเรียนบนพื้นฐานของความรักความเข้าใจว่านักเรียนมีศักยภาพในการเรียนรู้ พร้อมเอื้ออำนวยความสะดวก จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อผู้เรียนในการแสวงหาความรู้ มีอิสระในการคิด ลงมือปฏิบัติจริง

ทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ดำเนินการจัดการศึกษาตามวิทัศน์ของคณะฯ ที่ว่า "คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนเน้นผลิดบัณฑิดนักสื่อสารมวลชนที่สามารถปฏิบัดิงานได้จริง" เพื่อให้คณะสามารถดำเนินการดามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ว่า "มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มหาวิทยาลัยแห่งโลกอาชีพผู้เชี่ยวชาญเทคโนโลยี สร้างคุณค่าสู่สากล" และได้กำหนดเป้าประสงค์ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของมหาวิมยาลัยไว้ว่า 1) ใช้เป็นแหล่งการศึกษาด้านวิชาชีพและเทคโนโลยีเชิงบูรณาการที่มีความเข้มแข็งด้านวิชาการดามมาดรฐาน การศึกษา สากล เป็นที่พึ่งของสังคมทั้งในและต่างประเทศที่สามารถเรียนรู้ได้ดลอดชีวิด 2) เป็นมหาวิทยาลัยที่มีการบริหารจัดการในเชิงวิชาการและเชิงธุรกิจ สัมพันธ์สู่ ระดับนานาชาติ และผลิดบัณฑิดที่มีเอกลักษณ์ และมีศักยภาพในการสร้างงานอาชีพที่สามารถแข่งขันได้ และ 3) มุ่งเน้นพัฒนาทรัพยากรและองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนั้น คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนได้พยายามดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยยึดถือหลักการจัดการเรียนการสอนดามกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติจากสถานการณ์จริง ไม่ว่าจะในรายวิชาต่างๆ หรือแม้แต่การจัดกิจกรรมต่างๆ ที่จะ

ตอบสนองต่อความต้องการของนักศึกษาและเป็นไปในทิศทางที่จะชี้นำให้นักศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2545) ที่กล่าวว่า การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นแนวการสอนที่มุ่งจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน โดยนักเรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอนจนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งมีหลักการกระบวนการและวิธีการหลากหลาย สอดคล้องกับกิดานันท์ มะลิทอง (2550) ที่กล่าวว่า ลักษณะการสอนที่ดีผู้สอนจะต้องมีการส่งเสริมนักเรียนให้เรียนด้วยการกระทำ การได้ลงมือทำจริง ให้ประสบการณ์ที่มีความหมาย มีกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อเร้าความสนใจ ผู้เรียนสนุกสนานได้ลงมือปฏิบัติจริงและดูผลการปฏิบัติของตนเอง และมีการส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ความคิดอยู่เสมอด้วยการซักถาม หรือให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาง่ายๆ เด็กคิดหาเหตุผลเปรียบเทียบ และพิจารณาความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ และสอดคล้องกับสุรางค์ โค้วตระกูล (2541) ที่กล่าวว่า ประสิทธิภาพการสอนหมายถึง การสอนของครูที่สามารถให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามความถนัดและความสามารถของทุกคน และจากเหตุผลที่กล่าวมาทั้งหมดนี้จึงส่งผลให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสุรางค์ โค้วตระกูล (2541) ได้กล่าวว่า ทัศนคติหมายถึง แนวโน้มที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสนองตอบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้า ทัศนคติอาจจะเป็นบวกหรือลบ ถ้าบุคคลมีทัศนคติบวกต่อสิ่งใด ก็จะมีพฤติกรรมที่จะเผชิญกับสิ่งนั้น ถ้ามีทัศนคติลบก็จะหลีกเลี่ยงทัศนคติเป็นสิ่งที่เรียน และเป็นการแสดงออกของค่านิยมและความเชื่อของบุคคล ส่วนนิสัยในการเรียน หมายถึง การกระทำที่นำมาปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียน และการปฏิบัติงาน หรือฝึกฝนเป็นประจำ นอกจากนี้พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538) ยังกล่าวว่า ทัศนคติ คือ ความรู้สึกของบุคคลต่างๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งต่างๆ ในทิศทางใดทิศทางหนึ่งซึ่งอาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือต่อต้านได้ และกิดานันท์ มะลิทอง (2546) ยังได้กล่าวไว้ว่า ทัศนคติในการเรียนประกอบด้วย การยอมรับในตัวครูและการยอมรับคุณค่าทางการศึกษา ซึ่งการยอมรับในตัวครูเป็นเรื่อง ที่เกี่ยวกับความรู้สึก ความเชื่อถือ ความศรัทธาของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ในวิธีการสอน การประเมินผล ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน การประเมินผล ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน การแต่งกาย กิริยาวาจาท่าทาง การวางตนกับนักศึกษา การปกครอง การให้สิทธิเสรีภาพ การให้คำแนะนำช่วยเหลือนักศึกษา ส่วนการยอมรับคุณค่าทางการศึกษา เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับนักศึกษาเห็นความสำคัญของการศึกษา การเห็นด้วยกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา สภาพทางการศึกษา ผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษา ควรต้องการที่จะศึกษา และความสำเร็จในการเรียนเพื่อประกอบอาชีพตามที่ตนปรารถนาหรือเพื่อการศึกษาต่อ ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่านักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนมีทัศนคติที่ดีต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องมาจากประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกเวลาเรียนที่คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนได้พยายามจัดการศึกษาอย่างดีที่สุด

ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.76 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่คณะมีการจัดการศึกษาที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษา โดยการจัดการศึกษาได้คำนึงถึงสถานการณ์ปัจจุบัน และเหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ดังนี้จึงมีหลายรายวิชาที่ได้พยายามเชื่อมโยงสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตเข้ามาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน และอาจเป็นเพราะสาขาวิชาชีพด้านการสื่อสารมวลชน เป็นวิชาชีพที่จะต้องเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตแล้วนั้น จะต้องเป็นผู้ที่ไปประกอบวิชาชีพด้านการสื่อสารมวลชน เป็นวิชาชีพที่จะต้องนำเสนอความจริงต่อสาธารณชน ดังนั้นจากประสบการณ์ต่างๆ ที่อาจารย์และคณะฯ ได้พยายามจัดการศึกษานั้น สามารถตอบสนองความต้องการและฝึกให้นักศึกษาเป็นนักสื่อสารมวลชนนักปฏิบัติที่สามารถทำงานได้จริงอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการสอนโดยดำเนินการตาม 5 ขั้นตอนของแฮร์บาร์ต (Herbartian Five Formal Steps) จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและรวดเร็ว ซึ่งในขั้นตอนที่ 4 คือ ขั้นสรุป (Generalization) ได้แก่ การสรุปการเรียนรู้เป็นหลักการหรือกฎต่างๆ ที่จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับปัญหาหรือสถานการณ์อื่นๆ ต่อไป และขั้นประยุกต์ใช้ (Application) ได้แก่ ให้ผู้เรียนนำข้อสรุปหรือการเรียนรู้ ที่ได้รับไปใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่เหมือนเดิม ดังนั้นอาจสรุปได้ว่า นักศึกษารู้สึกว่าตนเองมีผลการเรียนที่ดีขึ้นภายหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เนื่องมาจากการได้ฝึกปฏิบัติจริง รับมอบหมายงานที่จะต้องดำเนินงานอย่างมืออาชีพ รวมถึงการที่นักศึกษาได้มีโอกาสสร้างชิ้นงานตามความคิดและความต้องการของนักศึกษา และมีโอกาสได้นำประสบการณ์จากการเรียนวิชาต่างๆ มาบูรณาการใช้ร่วมกันได้เป็นอย่างดี

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ชั้นปีที่ศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากชั้นปีที่ศึกษามีประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนของคณะฯ ในระยะเวลาที่แตกต่างกัน อีกทั้งนักศึกษาจะต้องเรียนตามแผนที่ทางคณะได้ดำเนินการไว้แล้วเรียบร้อย ซึ่งนักศึกษาในชั้นปีที่ 1 และ 2 จะต้องเรียนวิชาพื้นฐานส่วนใหญ่ อีกทั้งไม่ว่าจะเป็นวิชาชีพส่วนใหญ่ก็ยังเป็นวิชาที่เน้นทฤษฎี เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้และค้นคว้าเกี่ยวกับทฤษฎีในวิชาชีพ ก่อนที่จะลงมือปฏิบัติจริงในระดับชั้นที่สูงขึ้น ดังนั้นชั้นปีที่ต่างกันจึงมีความคิดเป็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต่างกันไปด้วย และประสบการณ์ที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) ที่ได้กำหนดไว้ในมาตราที่

มาตรา 24 (3) ว่า "จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง" และสอดคล้องกับหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2545) ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาหรือการจัดการเรียนการสอนในยุคปัจจุบัน ผู้เรียนจะต้องไม่ทำตามครูอย่างเดียว แต่มีโอกาสเลือกเรียนวิชาความรู้ต่างๆ ตามที่สนใจหรือตามที่ตนถนัด ซึ่งไม่ได้อยู่แค่ในห้องเรียน หรือในโรงเรียนเท่านั้น การศึกษาจึงเป็นการเรียนรู้ชีวิตไปสู่ความเป็นจริงในอนาคต การเรียนรู้ คือกระบวนการที่บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวรอันเนื่องมาจากประสบการณ์ หรือการฝึกปฏิบัติ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องให้ความสนใจในการที่จะจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้น ประสบการณ์จึงเป็นตัวขับเคลื่อนที่จะส่งผลต่อความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับว่ามีลักษณะอย่างไร ส่วนตัวแปรเพศ สาขาวิชาที่ศึกษา และระดับผลการเรียน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันนี้ เมื่อพิจารณาในลักษณะของเพศแล้ว ไม่ว่าเพศชายเพศหญิงต่างมีบทบาทในสังคม ผู้หญิงก้าวเข้ามามีบทบาทเท่ากับชายเนื่องจากได้มีเรื่องสิทธิมนุษยชนเข้ามาเกี่ยวข้อง จึงเป็นผลให้เพศหญิงสามารถแสดงความคิด ความสามารถในสังคมได้อย่างชัดเจน โดยไม่ได้ถูกดีกรอบจากขนบธรรมเนียมประเพณีเหมือนอดีตกาล ส่วนสาขาวิชาไม่มีความแตกต่างกันเนื่องจากทุกสาขาวิชาที่เปิดสอนของคณะเทคโนโลยีได้จัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตนักปฏิบัติอยู่แล้ว ดังนั้น ร้อยละของกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการฝึกปฏิบัติจริงมีมากกว่าวิชาที่มีลักษณะเป็นทฤษฎีอย่างเดียว รวมถึงระดับผลการเรียนด้วย เนื่องจากการฝึกปฏิบัติไม่ได้แบ่งแยกระหว่างนักศึกษาที่มีผลการเรียนดี นักศึกษาที่มีผลการเรียนค่อนข้างต่ำก็ยังสามารถฝึกปฏิบัติได้จริง บางครั้งผลงานที่สามารถผลิตได้ยังเป็นที่ยอมรับของทั้งกลุ่มเพื่อน และอาจารย์ผู้สอนอีกด้วย เนื่องจากนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ อาจไม่ใช่นักศึกษาที่มีสมองไม่ดี การเรียนรู้ไม่เร็ว แต่อาจเนื่องมาจากนักศึกษาเหล่านี้ไม่ชอบที่จะเรียนทฤษฎี ซึ่งเป็นเรื่องที่เรียนแล้วน่าเบื่อ แต่วิชาปฏิบัติจะเป็นวิชาที่มีความสนุกสนาน ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงนั่นเอง

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทั้งในภาพรวมและรายได้มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเหตุผลที่ว่า ถ้าการจัดการเรียนการสอนเป็นไปด้วยความสมบูรณ์แบบย่อมส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นของนักศึกษาอย่างแน่นอน ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็นด้านการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการวัดและประเมินผลการสอน ย่อมมีความสัมพันธ์กับคุณภาพการเรียนรู้ของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสุรศักดิ์ หอมอ่อน (2546) ที่กล่าวว่า ประสิทธิภาพการสอน หมายถึง ความสามารถในการสอน หรือยุทธวิธีในการสอน ตลอดจนลักษณะหรือพฤติกรรมต่างๆ ของครูอันจะส่งผลให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จตาม

วัตถุประสงค์ที่วางไว้ และสอดคล้องกับอุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน (2541) ที่กล่าวว่า การสอนที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วย ลักษณะของอาจารย์ วิธีสอน สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอน การวัดผล และทัศนคติของต่อการสอนและนักศึกษา

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ATT) และระดับชั้นปีที่ 2 (GRADE2) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ลักษณะรายวิชาที่มีความแตกต่างกัน การได้รับมอบหมายงานที่แตกต่างกัน รวมถึงการได้นำความรู้ที่ได้เรียนผ่านมาแล้วมาบูรณาการร่วมกับวิชาต่างๆ บางครั้งการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ทำกิจกรรมกลุ่มก็จะส่งผลให้นักศึกษามีความสุขกับการได้เรียนรู้ โดยไม่ต้องให้อาจารย์เป็นผู้กำกับการเรียนการสอนแต่เพียงผู้เดียว ซึ่งประสบการณ์ต่างๆ ที่นักศึกษาได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในแต่ละชั้นปีมีความแตกต่างกันตามแผนการเรียนที่คณะได้กำหนดไว้ล่วงหน้า โดยที่นักศึกษาที่มีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นจะได้รับการจัดรายวิชาสอนที่เน้นการฝึกปฏิบัติเป็นส่วนมาก และเมื่อนักศึกษาเริ่มเรียนในระดับชั้นปีที่ 2 จะมีวิชาเรียนที่เป็นวิชาชีพเฉพาะ และจะได้เริ่มเรียนฝึกปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี ดังนั้นนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 ย่อมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างไปจากระดับชั้นอื่นๆ เนื่องจากเมื่อเรียนชั้นปีที่ 3 และ 4 ก็จะเริ่มคุ้นเคยกับการเรียนที่เน้นการฝึกปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี จึงส่งผลให้ความรู้สึกของนักศึกษาชั้นดังกล่าวไม่แตกต่างกันมากนัก นอกจากนี้ทัศนคติที่ดียอมจะส่งผลต่อความรู้สึกไปในทางบวกกับกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนของทางคณะ เนื่องจากลักษณะหลักสูตรของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน จะเน้นการฝึกนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตนักปฏิบัติ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาย่อมจะเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติและศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับทิศนา แขมมณี (2545) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือ การจัดสภาพการณ์ของการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีบทบาทหรือมีส่วนร่วมอย่างตื่นตัว (active participation) ทั้งทางด้านกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ในกิจกรรมหรือกระบวนการเรียนรู้โดยมีบทบาทดังกล่าวมากกว่าผู้สอน สอดคล้องกับหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2545) กล่าวว่า การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นแนวการสอนที่มุ่งจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน โดยนักเรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอนจนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งมีหลักการกระบวนการและวิธีการหลากหลาย และสอดคล้องกับกรมวิชาการ (2545) สรุปไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุดหรือผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เอาชีวิตจริงและเงื่อนไขการรับรู้ของผู้เรียนเป็นตัวตั้ง ผู้เรียนมีอิสรภาพ ได้รับการส่งเสริมให้พัฒนาประเด็นศักยภาพของความเป็นมนุษย์ ทั้งจิตใจ ร่างกาย สติปัญญา

อารมณ์ และสังคม ผู้เรียนได้รับการพัฒนาแบบองค์รวม ได้รับการฝึกให้มีศักยภาพในการสร้างรูปแบบการคิด ผู้เรียนเป็นผู้กระทำกิจกรรมการเรียนรู้ ได้ถูกต้องแม่นยำ ด้วยความรู้สึกที่ดีงาม เรียนรู้จากการปฏิบัติของตนเอง คิดอย่างมีระบบและมีวิจารณญาณ อยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข เรียนรู้ตลอดชีวิตและเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ส่วนการวัดและประเมินผลที่ชัดเจนจะส่งผลให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะเมื่ออาจารย์ผู้สอนมีการบอกผลการประเมินชิ้นงาน หรือคะแนนจากการสอบวัดความรู้แต่ละครั้ง จะเป็นตัวกระตุ้นให้นักศึกษามีความพยายามมากยิ่งขึ้น และการได้รับข้อเสนอแนะจุดต่างๆ จากอาจารย์ จากการตรวจผลงานแต่ละครั้งจะทำให้นักศึกษามีความพยายามที่จะพิชิตคะแนนในครั้งต่อๆ ไป ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) ที่กำหนดไว้ว่าการประเมินผลสำเร็จของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุดนั้น เป็นการประเมินซึ่งมุ่งเน้นผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูจะต้องศึกษามาตรา 26 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ในสาระและจุดเน้น การประเมินเกี่ยวกับพัฒนาการเรียนของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ และการทดสอบเพื่อพัฒนาและค้นหาศักยภาพ จุดเด่น จุดด้อยของผู้เรียน และตรวจสอบว่ากระบวนการเรียนรู้ ได้พัฒนาผู้เรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ อีกทั้งผลการเรียนของผู้เรียนจะเป็นตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพการสอนของครูด้วย ดังนั้น การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องวัดและประเมินให้ครอบคลุมทุกด้านทั้งในส่วนของกระบวนการและผลงาน ทั้งด้านความรู้ ด้านความรู้สึก และทักษะการแสดงออกทุกด้าน และประเมินตามสภาพจริง ซึ่งในการประเมิน สามารถประเมินระหว่างการเรียนการสอนและประเมินสรุปรวม และทัศนคติการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ทั้งนี้เนื่องจากถ้านักศึกษามีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาใดแล้ว ความพยายามที่จะเรียนวิชานั้นให้ได้ดีก็จะหมดตามไปด้วย ดังที่สุรางค์ โค้วตระกูล (2541) กล่าวว่า ทัศนคติ คือ แนวโน้มที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสนองตอบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้า ทัศนคติอาจจะเป็นบวกหรือลบ ถ้าบุคคลมีทัศนคติบวกต่อสิ่งใด ก็จะมีพฤติกรรมที่จะเผชิญกับสิ่งนั้น ถ้ามีทัศนคติลบก็จะหลีกเลี่ยงทัศนคติเป็นสิ่งที่เรียน และเป็นการแสดงออกของค่านิยมและความเชื่อของบุคคล สอดคล้องกับศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541) กล่าวว่า ทัศนคติ คือ การประเมินหรือการตัดสินเกี่ยวกับความชอบหรือไม่ชอบ ในวัตถุ คน หรือเหตุการณ์ ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกของคนคนหนึ่ง เกี่ยวกับบางสิ่งบางอย่าง และสอดคล้องอารีย์ สุขก้องวารี (2537) กล่าวว่า ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้ โดยมากเป็นการเรียนรู้ทางสังคม ดังนั้นสรุปได้ว่าทั้ง 3 ปัจจัยเป็นตัวแปรที่มีผลต่อการประเมินตนเองภายหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างแน่นอน

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพของการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สามารถนำมาเป็นข้อเสนอแนะได้ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1) ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้วอยู่ในระดับมาก แต่เพื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะพบว่าสอดคล้องกับความเป็นจริงในปัจจุบันคือ เรื่องของสิ่งอำนวยความสะดวกที่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาจเนื่องมาจากการที่คณะได้ขยายตัวไปอย่างรวดเร็ว มีนักศึกษาเพิ่มขึ้นในทุกๆ ปีการศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารคณะควรพยายามหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเจริญเติบโตของคณะ ส่วนด้านอื่นๆ ถึงแม้จะอยู่ในระดับมาก แต่เป็นระดับมากที่เอียงมาทางปานกลาง ดังนั้น ในทุกๆ ด้านคณะฯ ควรเร่งทำความเข้าใจและกำหนดนโยบายสู่การปฏิบัติจริงของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งยังต้องทำความเข้าใจและชี้แจงให้นักศึกษาได้รับทราบเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของแต่ละรายวิชาด้วย

2) ทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะสังเกตว่านักศึกษาส่วนใหญ่จะมีทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมากแต่เอียงไปทางปานกลางค่อนข้างมาก ดังนั้น บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนจะต้องเร่งทำความเข้าใจและชี้แจงให้นักศึกษาได้รับทราบเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของแต่ละรายวิชา โดยเฉพาะการแจ้งวัตถุประสงค์ การกำหนดเนื้อหา และการใช้สื่อที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน

4) ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษา จะสังเกตได้ว่า นักศึกษารู้สึกว่าตนเองมีพัฒนาการเรียนด้านการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก แต่ยังเอียงไปทางปานกลาง ดังนั้น บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนควรให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นกับกิจกรรมที่ได้กำหนดให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติ รวมถึงพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีความหลากหลาย และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ศึกษาเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ โดยเฉพาะด้านสิ่งอำนวยความสะดวกควรจะมีให้บริการอย่างทั่วถึงและตรงตามความต้องการ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้สอนในภาพรวมของมหาวิทยาลัย เพื่อให้ทราบถึงตัวแปรที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อันจะนำไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จต่อไป

2) ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจำแนกเป็นคณะ และประสบการณ์ของผู้สอน

3) ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน และคณะอื่นๆ เพื่อเป็นการตอบสนองตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และเป็นไปตามกรอบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งการประกันคุณภาพภายนอก และการประกันคุณภาพภายใน

รายการอ้างอิง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

กฤตพงศ์ ชัยเดช และเทื้อน ทองแก้ว. (2550). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามทัศนะของพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี. (ออนไลน์) สืบค้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2553 จาก www.graduate.dusit.ac.th/pr/pr02/18.doc

กัลยา วาณิชบัญชา. (2550). สถิติสำหรับงานวิจัย. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กิดานันท์ มะลิทอง. (2546) การศึกษา : นานาวิธีสอน. (ออนไลน์) สืบค้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2553 จาก http://www.sobkroo.com/ed_3.html

กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2545). รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา. กรุงเทพฯ : เอดิสันเพรสโปรดักส์.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2551). "3 วิกฤตการศึกษาไทยที่รัฐบาลใหม่ต้องเร่งแก้." นิตยสาร/หนังสือพิมพ์ : สยามรัฐรายวัน. (7 มกราคม)

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2548). ลายแทงนักคิด. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: ซัคเซสมีเดีย.

คณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการ. (2552). คู่มือการประเมินผลการปฏิบัติตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.).

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี. (2543). การปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.

จงดี ภาภูตานนท์ ณ มหาสารคาม และคณะ. (2549). ประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2548. ชลบุรี : วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร.

จิตรา วสุวานิช. (2528). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เฉวียง ทองธรรมชาติ. (2541). ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการ

ประถมศึกษาจังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ชัยอนันต์ สมุทรวณิช. (2537). รายงานการสัมนาเรื่อง การวางแผนเพื่อพัฒนาหลักสูตร และคุณภาพบัณฑิตในแผน ฯ ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2546-2544). บัณฑิตวิทยาลัยเชียงใหม่, 2537.

ทิตยา สุวรรณชฎ. (2537). สังคมวิทยา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพาณิช.

ณัฐดิยา จตุรนาคากุล. (2549). ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเหนือ วิทยาเขตพระนครเหนือ. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

ดวงใจ ผัดวัง. (2541). ปัจจัยในโรงเรียนที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเสด็จวนชยางค์กูลวิทยา อำเภอเมืองลำปาง. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ทวีศักดิ์ สุทธิปัญญาปกรณ์. (2549). การวิเคราะห์องค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ตามทัศนะของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการวัดผลและวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ทิศนา แขมมณี. (2545). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิศนา แขมมณี. (2545). ศาสตร์การสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธนพงษ์ อินทร์กันทุม. (2548). สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูเครือข่าย ครูแกนนำและครูต้นแบบ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

ธำรง บัวศรี. (2543). ทฤษฎีหลักสูตร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.

นิจวรรณ วีรวัฒโนตม ศิริพร ชุดเจือจีน และมณี ดีประสิทธิ์ (2548) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ วพบ.ชัยนาท ภายหลังรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกจาก สมศ. (ออนไลน์) สืบค้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2553 จาก http://www.bcnchainat.ac.th/phpcode/research_view.php?10048

บุญกรอง บุญศรี. (2548). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนวิทยาลัยเทคนิค สถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

บุญใจ ศรีสถิดนรากูร. (2550). ระเบียบวิธีการวิจัยทางพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ: ยูแอนด์ไอ อินเตอร์มีเดีย.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526). ทัศนคติ : การวัด การเปลี่ยนแปลง และพฤติกรรมอนามัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พีระพัธนา.

ประเวศ วะสี. (2544). การปฏิรูปการเรียนรู้ : ยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จการศึกษาไทย. นนทบุรี : เอสอาร์ พริ้นติ้ง.

ปพาณี ฐิติวัฒนา. (2523). สังคมวิทยา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ปานทิพย์ ศุภนคร. (2542). ปรัชญาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ฉบับปรับปรุงใหม่ล่าสุด). พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

พอเพ็ญ ไกรนรา. (2550). ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ ตามความเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา. สงขลา : วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา.

พัทยา สายหู. (2517). กลไกของสังคม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิศวง ธรรมพันธา. (2523). สังคมวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

มนต์ชัย เทียนทอง. (2549). สถิติและวิธีการวิจัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศ. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

มนต์ชัย เทียนทอง. (2545). การออกแบบและพัฒนาคอร์สแวร์สำหรับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน. กรุงเทพฯ : ศูนย์ผลิตตำราเรียน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

ยุรีย์ วรวิชัยยันต์, สุภาพร นนทนำ และจันทนี อุทธิสินธุ์. (2548). การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในวิชาสถิติ 1. ออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ วันที่ 8 มกราคม 2552 จาก www.statrmutt.com/data%20childcenter/childcenter.doc

ยุวดี ไวทยะโชติ. (2535). ความรู้และทัศนคติต่อทรัพยากรป่าไม้ของประชาชนในเขตพึ่งพิงป่า. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยาการพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

รุ่งรัตน์ กิตติขจร. (2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร.

ลาวัณย์ วิทยาวุฒิกุล. (2526). ประเภทความรู้ในวิชาสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : บริษัทรุ่งกิจการพิมพ์.

วันทนา เนาว์วัน. (2551). ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ และคณะ. (2547). คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาพลศึกษา ช่วงชั้นที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.

วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี. (2553). ประสิทธิภาพ. (ออนไลน์) สืบค้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2553 จาก http://th.wikipedia.org/wiki/

วิเชียร เกตุสิงห์. (2523). หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. กรุงเทพฯ : กองการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ.

วิเชียร เกตุสิงค์. (2538). (กุมภาพันธ์-มีนาคม). "เฉลี่ยกับการแปลความหมาย: เรื่องง่ายๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้" ข่าวสารการวิจัยการศึกษา. 18(3): 8-11.

เว็บไซต์ http://edu.chandra.ac.th/TeacherCenter/NewTeach/p6.htm สืบค้นเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2552

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2541). การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ : บริษัท ธีรฟิล์ม.

สถาบันวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. (2549). การประเมินการสอนของอาจารย์คณะบริหารธุรกิจและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

สนิท สัตโยภาส. (2544). การพัฒนากระบวนการสอน "สร้างอนาคตร่วมกัน" สอนภาษาไทยโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ. เชียงใหม่ : สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. (2538). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. ขอนแก่น : ขอนแก่นการพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2540). แผนแห่งความหวังและอนาคตของชาติ : แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544). กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). คู่มือดำเนินการอบรมพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : คุรุสภา.

สำนักประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. (2551). รายงานการประเมินตนเอง ประจำปีการศึกษา 2550. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

สำนักวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. (2549). การประเมินการสอนของอาจารย์คณะบริหารธุรกิจและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. อุบลราชธานี : สำนักวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

สำเนาว์ ขจรศิลป์. (2538). การพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการในมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุมน อรวิวัฒน์. (2545). การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนนำร่อง : รูปแบบที่คัดสรร. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอสพีเค เปเปอร์ แอนด์ ฟอร์ม.

สุมาลี วงศ์เกษม รุ่งฟ้า ล้อมในเมือง และยุพาศรี ไพรวรรณ. (2547). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ชุดวิชาการคิดและการพัฒนาตนเองของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสารคาม. มหาสารคาม : โปรแกรมวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสารคาม.

สุรเกียรติ จิตฐาน. (2538). ความรู้ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยาการพัฒนาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุรศักดิ์ หอมอ่อน. (2546). การวิเคราะห์องค์ประกอบประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุรัตน์ เดียวเจริญ. (2543). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุรางค์ โค้วตระกูล. (2541). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวรรณ บัวทวน. (2528). สังคมศาสตร์เบื้องต้น. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เสริมบุญ วิจิตรไพศาล. (2548). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสตรีนนทบุรี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

โสภา ลี้ศิริวัฒนกุล. (2550). ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี. จันทบุรี : วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้าจันทบุรี.

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2545). การวิจัยและพัฒนาเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.

อารีย์ ป้อมประสิทธิ์. (2546). "ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสนับสนุนกับการใช้กระบวนการพยาบาลตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลเมืองฉะเชิงเทรา." สารนิพนธ์ พบ.ม. (การบริหารการพยาบาล). บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา.

อารีย์ สุขก้องวารี. (2538). การศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสถาบันการศึกษาพยาบาล เขตกรุงเทพมหานคร. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน. (2541). สอนไปทำไม? เทคนิคการสอนและวัดผลระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Good, C.V. (1973). Dictionary of Education. New York : Mc Graw-Hill Company.

Benjamin, Bloom S., et al. (1956). Taxonomy of Educational Objective, Handbook1: Cognitive Domain. New York.

John Dewey. (1916). Democracy and Education. New York : Macmillan.

ภาคผนวก

แบบสอบถามการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้สร้างขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1.1 เพื่อศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.2 เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2. แบบสอบถามมี 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มทร.พระนคร ในปัจจุบัน

ส่วนที่ 3 ทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ส่วนที่ 4 ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คำจำกัดความ

ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การที่สถาบันอุดมศึกษากำหนดให้อาจารย์ประจำของสถาบันมีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่คำนึงถึงความแตกต่างเฉพาะตัวของผู้เรียน และจัดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการสอนมากที่สุด เช่น การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าวิจัยโดยอิสระในรูปโครงการวิจัยส่วนบุคคล การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนได้หลากหลายวิชาทั้งในและนอกคณะ โดยสถาบันเปิดรายวิชาเลือกเสรีที่ครอบคลุมองค์ความรู้ต่างๆ การจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการกำหนดจำนวนหน่วยกิตหรือจำนวนชั่วโมงเรียนภาคปฏิบัติในห้องปฏิบัติการและการฝึกประสบการณ์ภาคสนามอย่างพอเพียง มีการจัดสัมมนา จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดทำโครงงาน มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการเรียนการสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Internet) มีห้องสมุดและระบบสืบค้นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เพียงพอที่ผู้เรียนจะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล **สำหรับนักวิจัย**

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง Sex ☐

2. สาขาวิชา ☐ สาขาวิชาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ Dep ☐
☐ สาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง
☐ สาขาวิชาเทคโนโลยีเทคโนโลยีมัลติมีเดีย

3. ระดับชั้น ☐ ปี 1 ☐ ปี 2 Grade ☐
☐ ปี 3 ☐ ปี 3

4. ระดับผลการเรียน ☐ 1.50-1.99 ☐ 2.00-2.49 GPA ☐
☐ 2.50-2.99 ☐ 3.00-3.49
☐ 3.50-4.00

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มทร.พระนคร ในปัจจุบัน

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคะแนนให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

รายการ		ระดับคะแนน					สำหรับนักวิจัย
		5	4	3	2	1	
1) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ							
1.1	มีการแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้						Man1 ☐
1.2	มีการทดสอบความรู้พื้นฐานก่อนเรียน						Man2 ☐
1.3	ให้ผู้เรียนร่วมคิดร่วมแก้ปัญหาระหว่างเรียน						Man3 ☐
1.4	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้นำและผู้ตาม						Man4 ☐
1.5	ผู้เรียนมีโอกาสคิดริเริ่มกิจกรรมการเรียนด้วยตนเอง						Man5 ☐
1.6	มีการสรุปบทเรียน ให้ข้อคิดเห็นและข้อปรับปรุงแก้ไข						Man6 ☐
1.7	จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง						Man7 ☐

รายการ	ระดับคะแนน					สำหรับนักวิจัย
	5	4	3	2	1	
1.8 ใช้สื่อ/เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่ทันสมัยในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน						Man8 ☐
1.9 ใช้สื่อการจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย						Man9 ☐
1.10 จัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถและความคิดสร้างสรรค์						Man10 ☐
1.11 จัดกิจกรรมที่สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้เรียน						Man11 ☐
1.12 ใช้เทคนิควิธีสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนค้นพบและสร้างความรู้ด้วยตนเอง						Man12 ☐
1.13 ผู้เรียนมีโอกาสทำกิจกรรมกลุ่มและเดี่ยวเพื่อฝึกทักษะในการแก้ปัญหา						Man13 ☐
1.14 จัดการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่นและหลากหลายที่จะตอบสนองความต้องการของผู้เรียน						Man14 ☐
1.15 จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากวิทยากรภายนอก/ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้รู้ในชุมชนมีส่วนร่วม						Man15 ☐
2) ด้านอาจารย์ผู้สอน						
2.1 อาจารย์เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและซักถามข้อสงสัย						Tea1 ☐
2.2 อาจารย์เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						Tea2 ☐
2.3 อาจารย์เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนไม่เป็นผู้ชี้นำ						Tea3 ☐
2.4 อาจารย์คำนึงถึงศักยภาพและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน						Tea4 ☐
2.5 อาจารย์ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานเดี่ยวและงานกลุ่ม						Tea5 ☐

รายการ	ระดับคะแนน					สำหรับนักวิจัย
	5	4	3	2	1	
2.6 อาจารย์ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นเจ้าของความคิดและชิ้นงาน						Tea6 ☐
2.7 อาจารย์ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันและมีส่วนร่วมในการเรียน						Tea7 ☐
2.8 อาจารย์มีความโปร่งใสและสร้างความไว้วางใจด้านการวัดผลแก่ผู้เรียน						Tea8 ☐
2.9 อาจารย์ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีวินัยในตนเอง						Tea9 ☐
2.10 อาจารย์ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าด้วยตนเองและฝึกปฏิบัติจริง						Tea10 ☐
3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก						
3.1 มีการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่กระตุ้นและจูงใจให้เกิดการเรียนรู้						Equ1 ☐
3.2 จัดให้มีห้องเรียน ห้องกิจกรรมการเรียนต่างๆ อย่างเพียงพอ						Equ2 ☐
3.3 มีวัสดุอุปกรณ์เพื่อกิจกรรมการเรียนอย่างหลากหลาย						Equ3 ☐
3.4 มีสื่อการเรียนที่ทันสมัยและโสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ อย่างเพียงพอ						Equ4 ☐
3.5 มีแหล่งการเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด แหล่งสืบค้นข้อมูลทางอินเตอร์เน็ต ฯลฯ อย่างเพียงพอ						Equ5 ☐
4) ด้านการวัดและประเมินผลการสอน						
4.1 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล						Eva1 ☐
4.2 มีการวัดผลทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นรายบุคคล						Eva2 ☐
4.3 มีวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายรูปแบบ						Eva3 ☐
4.4 มีการตรวจสอบผลงานเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม						Eva4 ☐

รายการ	ระดับคะแนน					สำหรับนักวิจัย
	5	4	3	2	1	
4.5 เกณฑ์การประเมินผลมีความเหมาะสมและยุติธรรม						Eva5 ☐
4.6 การวัดผลครอบคลุมจุดประสงค์และเนื้อหาสาระในการเรียน						Eva6 ☐
4.7 สนับสนุนให้ผู้เรียนรู้จักประเมินผลงานด้วยตนเอง						Eva7 ☐
4.8 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินผลงานของตนเองและของสมาชิกในห้อง						Eva8 ☐
4.9 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แก้ไขผลงานตามข้อเสนอแนะก่อนตัดสินผลการประเมิน						Eva9 ☐
4.10 การประเมินผลการเรียนการสอนสอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน						Eva10 ☐

ส่วนที่ 3 ทัศนคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคะแนนให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

รายการ	ระดับคะแนน					สำหรับนักวิจัย
	5	4	3	2	1	
1. กิจกรรมการเรียนมีความสนุกสนานและน่าสนใจ						Att1 ☐
2. กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด						Att2 ☐
3. จัดกิจกรรมและเนื้อหาสาระได้เหมาะสมกับระดับการศึกษา						Att3 ☐
4. จัดกิจกรรมและเนื้อหาสาระสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน						Att4 ☐
5. ให้งานเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน						Att5 ☐
6. จัดลำดับกิจรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องครบทุกขั้นและเหมาะสมต่อเวลา						Att6 ☐

รายการ	ระดับคะแนน					สำหรับนักวิจัย
	5	4	3	2	1	
7. สรุปเชื่อมโยงกับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เหมาะสม						Att7 ☐
8. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนตัดสินใจและเสนอวิธีการแก้ปัญหา						Att8 ☐
9. ใช้สื่อการจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย						Att9 ☐
10. จัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่						Att10 ☐

ส่วนที่ 4 ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคะแนนให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

รายการ	ระดับคะแนน					สำหรับนักวิจัย
	5	4	3	2	1	
1. เป็นผู้ที่ใฝ่รู้มากขึ้น						Aft1 ☐
2. เป็นนักค้นคว้าที่กระตือรือร้นในการหาคำตอบมากขึ้น						Aft2 ☐
3. ผู้เรียนเป็นผู้เชี่ยวชาญทั้งด้านเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้มากขึ้น						Aft3 ☐
4. ผู้เรียนสามารถค้นคว้าหาคำตอบและสร้างความรู้ด้วยตนเอง มากขึ้น						Aft4 ☐
5. ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้มาพัฒนาผลงานในครั้งต่อไป มากขึ้น						Aft5 ☐
6. ผู้เรียนกล้าตัดสินใจ กล้าเสนอวิธีการแก้ปัญหาในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน มากขึ้น						Aft6 ☐
7. ผู้เรียนรู้วิธีคิดเพื่อสร้างองค์ความรู้หรือแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากขึ้น						Aft7 ☐
8. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงานเดี่ยวได้เป็นอย่างดีมากขึ้น						Aft8 ☐

รายการ	ระดับคะแนน					สำหรับนักวิจัย
	5	4	3	2	1	
9. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงานกลุ่มได้เป็นอย่างดีมากขึ้น						Aft9 ☐
10. ผู้เรียนมีความสามารถในประสานงานและร่วมกับบุคคลอื่นได้เป็นอย่างดีมากขึ้น						Aft10 ☐
11. ผู้เรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนมากขึ้น						Aft11 ☐
12. ผู้เรียนให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนมากขึ้น						Aft12 ☐
13. ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการเรียนรู้มากขึ้น						Aft13 ☐
14. ผู้เรียนเป็นนักปฏิบัติมากขึ้น						Aft14 ☐
15. ผู้เรียนเป็นผู้นำในการเรียนหรือการทำกิจกรรมมากขึ้น						Aft15 ☐

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ประวัติผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย

1. ชื่อ - นามสกุล นางดวงดา พิริยานนท์
   Mrs Daungta Piriyanon
2. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ ระดับ 7
3. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก
   คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
   โทร. 02-282-9009 ต่อ 6820
   โทรสาร. 02-628-5204
4. ประวัติการศึกษา
   ปริญญาโท : นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต (นิเทศศาสตรพัฒนาการ) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2540)
   ปริญญาตรี : นิเทศศาสตรบัณฑิต (การประชาสัมพันธ์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2519)
5. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ
   1) การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติที่มีผลต่อการยอมรับการทิ้งขยะมูลฝอยแยกประเภทของประชาชนกรุงเทพมหานครในเขตทดลองโครงการรณรงค์การแยกประเภทมูลฝอย (2540)
   2) การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติของครูในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เกี่ยวกับร่าง พรบ. การศึกษาแห่งชาติ (2542)
   3) ภาพลักษณ์ของสถาบันเทคโนโลยีในทัศนะของประชาชนกรุงเทพมหานคร (2543)
   4) ผลกระทบของการเปิดรับสื่อสารมวลชนที่มีต่อทัศนคติทางเพศของนิสิตนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร (2549)

ผู้วิจัยร่วม

1. ชื่อ - นามสกุล นางสาวฉันทนา ปาปัดถา
   Miss. Chantana Papattha
2. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์
3. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก
   คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
   โทร. 02-282-9009 ต่อ 6865
   โทรสาร. 02-628-5204
4. ประวัติการศึกษา
   ปริญญาโท : คอม. (เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์)
   มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
   ปริญญาตรี : คบ. (คอมพิวเตอร์ศึกษา)
   มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
5. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ

โครงการศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการศึกษาของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (ผู้วิจัยร่วม : งบประมาณเงินผลประโยชน์ ปีงบประมาณ 2552 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร)